

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	37299 Теорія, історія української мови та компаративістика
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	035 Філологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	79
Повна назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Ідентифікаційний код ЗВО	16459396
ПІБ керівника ЗВО	Ожоган Василь Михайлович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.ukma.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/79>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	37299
Назва ОП	Теорія, історія української мови та компаративістика
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Термін навчання на освітній програмі	4 р. 0 міс.
Форми здобуття освіти на ОП	очна денна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра української мови НаУКМА, Докторська школа імені родини Юхименків НаУКМА
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра загального та слов'янського мовознавства НаУКМА, кафедра англійської мови НаУКМА, кафедра маркетингу та управління бізнесом НаУКМА, кафедра філософії та релігієзнавства НаУКМА, кафедра педагогіки та психології НаУКМА
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	Корпус 7, вул. Волоська 12/4, 04070, м. Київ
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	не передбачає
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	відсутня
Мова (мови) викладання	Українська, Англійська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	170792
ПІБ гаранта ОП	Ясакова Наталія Юріївна
Посада гаранта ОП	Доцент
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	n.yasakova@ukma.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(067)-293-36-98
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(044)-405-60-75

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукові програми для здобуття ступеня доктора філософії у НаУКМА вибудовуються на основі єдиної інституційної моделі і типового навчального плану, який колегіально оцінюється й коректується щорічно із урахуванням відгуків аспірантів, викладачів, наукових керівників і гарантів програм, партнерських наукових інституцій. Модель освітньо-наукових програм була розроблена в рамках проекту TEMPUS IV ASP2PhD «Розробка дієвої моделі Докторської школи для впровадження структурованих PhD програм в Україні та Грузії» в 2010-2013 рр. і реалізована в експериментальних освітніх PhD програмах Докторської школи ім. родини Юхименків у 2010-2015 рр. (Див. <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/2007>, <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/2008>, <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/2009>).

Основними принципами цієї моделі є впровадження глобальних стандартів наукової культури і сучасних практик наукової освіти ЄС, інституційна відкритість, автономія PhD програм, прямий зв'язок навчальної і дослідницької роботи.

У травні 2016 р. типовий навчальний план освітньо-наукових програм був оновлений відповідно до вимог п.27 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою КМУ № 266 від 23.03.2016 р., і вже після першого року навчання переглянутий у вересні 2017 р. (Ухвала Вченої ради НаУКМА від 28.09.2017 р.). Зокрема в 2017-2018 н.р. було запроваджене викладання циклу фахових дисциплін раз на два роки з метою досягнення критичної маси здобувачів освіти (завдяки об'єднанню аспірантів 1 і 2 років навчання), оптимізована кількість кредитів, скорочене тижневе навантаження. Удосконалення моделі підготовки в березні 2018 р. на 2018-2019 н. р. (Ухвала Вченої ради НаУКМА від 29.03.2018 р.) передбачало суттєве розширення циклу дисциплін мовної підготовки для поглибленого вивчення англійської мови для інтернаціоналізації і заохочення міжнародної публікаційної активності.

У рамках проекту Erasmus+ «Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України»/DocHub у 2016-2019 рр. був розширений блок вибіркових дисциплін «Циклу загальної підготовки», впроваджені дисципліни вільного вибору з загально-наукових навичок, змінений порядок викладання окремих дисциплін на 2019-20 н. р. (Ухвала Вченої ради НаУКМА від 30.05.2019 р.) - <https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/vchena-rada/materialy-zasidan>.

Освітньо-наукову програму «Теорія, історія української мови та компаративістика» зі спеціальності «035 Філологія» розроблено в 2016 р. на основі досвіду підготовки наукових кадрів в аспірантурі НаУКМА на спеціальностях «Українська мова», «Загальне мовознавство», «Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство». 2019 р. ОНП оновлено з метою поглиблення зв'язку навчальної і дослідницької роботи.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2019 - 2020	1	1	0
2 курс	2018 - 2019	1	2	0
3 курс	2017 - 2018	2	2	0
4 курс	2016 - 2017	2	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	2949 Українська мова та література 18764 Англійська мова та українська мова 24406 Мова, література, компаративістика 27714 Англійська мова та українська мова
другий (магістерський) рівень	3291 Теорія, історія української мови та компаративістика 3576 Теорія, історія української мови та компаративістика 4138 Теорія, історія літератури та компаративістика
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37299 Теорія, історія української мови та компаративістика 37358 Теорія, історія літератури та компаративістика

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	66928	14754
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	62630	13861
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	4298	894
Приміщення, здані в оренду	2679	1529

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>o35 М ОНП поєдн.pdf</i>	KI4d+cNjvrT8ZKK5ZroErarNLBdYHWdfCySaw/7W+uA =
Навчальний план за ОП	<i>o35 М план.pdf</i>	/hZqxpCJEFhb12Pa9tb31kEHxcMDthhR5lhW8U7AcVU=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук_Селігей.pdf</i>	xMZVwcDCPDNmMSgW17+sIWF8GqKXfoDoajnL5OD3 CXA=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Sokolova-vidhuk.pdf</i>	HnFA/VOYSojkc/mdLoYqhjRH1XlRiopHYDfdfwUN3TI=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Широков_PhДрецензіяВА-перетворено.pdf</i>	krBU95h/VmtrpiWT4Na/5NoU3tg3DMSdfySwk7gOK+o =

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Засадничим принципом наукової освіти в НаУКМА є стимулювання самостійної та продуктивної дослідницької діяльності, підтримка фахової активності й прагнення до нових знань, відкритості до комунікації і взаємодії в рамках міжнародної академічної спільноти.

Метою освітньої діяльності за освітньо-науковою програмою «Теорія, історія української мови та компаративістика» є підготовка нового покоління висококваліфікованих фахівців – науковців і викладачів, які будуть здатні працювати за найкращими світовими і європейськими академічними стандартами, зберігаючи та творчо розвиваючи головні досягнення вітчизняної мовознавчої науки. Поєднання цілеспрямованого структурованого навчання і здійснення наукових досліджень забезпечує високий рівень фахових знань і формування дослідницької культури.

Навчальні дисципліни пропонуються аспірантам на першому і другому роках навчання. Форма навчання – денна. Форми аудиторної роботи передбачають можливість максимального забезпечення індивідуальних дослідницьких потреб аспіранта й особливостей підготовки за різним фахом: варіативні форми аудиторної роботи самостійно планують викладачі окремих дисциплін; у кожному курсі передбачено індивідуальні консультації. Завдання для самостійної роботи максимально пов'язані з планом і завданнями індивідуального дослідницького проекту аспіранта.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі та результати навчання освітньо-наукової програми «Теорія, історія української мови та компаративістика» співзвучні з місією, візією, цінностями та стратегією університету і передбачають розвиток дослідницького середовища, базованого на поєднанні якісних наукових досліджень, ґрунтовної освіти та інноваційності, і підготовку фахівців-дослідників, які здатні розв'язувати нестандартні завдання, генерувати оригінальні суспільно важливі рішення, ефективно діяти в умовах конкуренції, дотримуючись постулатів справедливості та чесності.

«Стратегія розвитку Національного університету «Києво-Могилянська академія» на 2015-2025 р., затверджена Конференцією трудового колективу НаУКМА, сесія 28 (протокол №29 від 15.09.2015 р.) - <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/6249> - визначила місією університету створення, збереження і поширення знань і формування високоосвіченої, національно свідомої, чесною, небайдужою, творчої особистості, здатної незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості для розвитку відкритого і демократичного суспільства, що реалізовано у засадничих принципах наукової освіти в НаУКМА. Виконання освітньо-наукової програми «Теорія, історія української мови та компаративістика» відповідає стратегічній цілі 3.10 (запровадження структурованих докторських програм, що відповідає вимогам Єдиного

**Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

Обговорення практики викладання дисциплін в Докторській школі відбувається шляхом відкритого колегіального оцінювання наприкінці курсів і за допомогою запровадженого у 2016 р. електронного опитування студентів та аспірантів НаУКМА щодо якості прослуханих курсів (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/quality-edu>), а також у межах підсумкового семінару щорічної звітної конференції A LINEA (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/aspirantura>).

Висловлені аспірантами пропозиції були враховані для удосконалення програм дисциплін із Циклу загальної підготовки: «Викладання в системі вищої освіти», «Практика викладання фахових дисциплін», «Advanced English for Academic Communication -1»; відкрито курси Сесії настановчого навчання.

Колегіальне оцінювання роботи під час проходження фахових і загальних дисциплін, передбачене наприкінці семестра, дає можливість гнучко реагувати на пропозиції аспірантів, покращувати форми завдань і структуру занять. Випускники ОНП залишаються працювати і викладати на кафедрі української мови, кафедрі загального та слов'янського мовознавства НаУКМА, розробляють авторські дисципліни, беруть участь в наукових проектах, їхні відгуки враховуються під час обговорення освітньо-наукових програм у фахових кафедральних спільнотах.

- роботодавці

Інтереси роботодавців в ОНП забезпечуються завдяки підготовці кадрів високої кваліфікації, дослідників високого рівня, які здатні генерувати плідні для суспільства ідеї, а також залученням аспірантів та випускників попередніх програм до виконання наукових тем, міжнародних проектів та науково-практичних розробок. Це сприяє створенню потужної спільноти фахівців з широкого кола мовознавчих питань, відповідної інформаційної, комунікаційної, організаційної консолідації дослідницьких зусиль, проектів, ініціатив у галузі мовознавства, з-поміж яких підготовка рекомендацій щодо створення нової редакції українського правопису (співпраця з Інститутом мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України), проекту стандарту з української мови як іноземної (співпраця з Міністерством освіти і науки); удосконалення методики викладання української мови як іноземної (співпраця з іншими ВНЗ), літературне редагування Європейського словника філософій (видавництво «Дух і літера»), розробка рекомендацій щодо боротьби з маніпулятивними технологіями у ЗМІ (співпраця з газетою «День»).

Випускники ОНП працюють у вищих навчальних закладах, видавництвах, академічних установах, органах влади і державних установах, засобах масової інформації.

- академічна спільнота

У межах міжінституційної співпраці в проекті Erasmus+ «Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України»/DocHub модель наукової освіти НаУКМА, і зокрема Цикл дисциплін загальної підготовки були колегіально обговорені і оцінені партнерськими інституціями: Інститут вищої освіти НАПНУ, 5 українських університетів, Університет Тампере (Фінляндія), Лімерікський інститут технологій (Ірландія): семінар у м. Київ, січень 2018 р., семінар у м. Харків (травень 2018 р.), конференція у м. Дніпро (січень 2020 р), за результатами внесені зміни до переліку вибіркового дисциплін.

- інші стейкхолдери

Суспільство і держава: у межах ОНП відбуваються дослідження сучасного стану української мови в соціолінгвістичному аспекті, результати яких сприяють виробленню, перегляду та коригуванню підходів до формування виваженої мовної політики України задля толерантного співіснування усіх мовних спільнот. Аспіранти програми та випускники залучені до експертиз та консультацій щодо питань вживання української мови (відповіді-консультації на звернення депутатів Верховної Ради, державних установ, приватних фірм, фізичних осіб тощо), проведення соціолінгвістичних опитувань і надання аналітичних довідок координаційній раді з питань застосування української мови в усіх сферах суспільного життя України при Міністерстві культури України, є експертами з перевірки завдань відкритої форми з розгорнутою відповіддю в сертифікаційних роботах учасників ЗНО (Київський регіональний центр оцінювання якості освіти), беруть участь у теле- та радіопередачах з питань функціонування мови, роз'яснення норм Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної» і його впровадження, надають консультаційні послуги бізнесовим структурам щодо вживання української мови в діловій сфері.

Зарубіжні наукові інституції: обмін ідеями та розробками, спільні проекти з Інститутом славистики Гіссенського університету імені Юстуса Лібіга (Німеччина).

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

За дослідженнями ЕНЕА, понад 50% випускників аспірантури, що отримали науковий ступінь, продовжують роботу поза академічними інституціями і ЗВО. Тому тенденцією та кращими практиками в формуванні змісту наукової освіти є широка пропозиція дисциплін, які виховують загальні навички: цифрова грамотність, проектний менеджмент, навички особистої ефективності тощо. Цій тенденції відповідає структура і зміст Циклу загальної

підготовки.

Оволодіння навичками та практиками наукової комунікації, відкритої науки, управління даними досліджень є вимогою для подальшого входження у міжнародну фахову спільноту, відповідно програмний результат «вміння здійснювати дослідницький пошук у сфері і формулювати дослідницькі проблеми» забезпечено нормативними дисциплінами «Цифрова наука та Інформаційна грамотність», «Розробка дисертаційного проекту», а також вибірковими: «Управління даними досліджень», «Прикладна етика в практиці сучасних наукових досліджень». У Циклі професійної підготовки основна увага приділена ознайомленню з широким спектром методів дослідження, що готує аспірантів до участі у міждисциплінарних проектах, експертній діяльності з питань функціонування мови. «Цикл нормативних дисциплін» професійної підготовки містить курси, що спрямовані на формування навичок ефективного планування та здійснення лінгвістичного дослідження, здатності до науково-організаційної діяльності, співпраці в межах фахової спільноти.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Галузевий і регіональний аспекти в науково-дослідній складовій ОНП враховано з огляду на стан сучасних мовознавчих досліджень, актуальність певних напрямів для українських реалій і специфіку мовної ситуації в Україні. Успішність упровадження реформ мовного законодавства значною мірою залежить від стану вивчення мовної ситуації кожного окремого регіону, особливо прикордонних територій. Тому нині в межах ОНП триває дослідження мовної ситуації Чернігова. Розв'язання низки соціолінгвістичних проблем, пов'язаних із рівнем престижності державної мови, особливостями її функціонування та поширення в різних сферах життя, характером співіснування з російською й іншими мовами дасть змогу спрогнозувати виклики і запобігти багатьом політичним загрозам.

Важливість досліджень історії мови, історичної діалектології зумовлена потребою з'ясування попередніх станів української мови та її діалектів, виявлення внутрішніх тенденцій розвитку мови. Це особливо актуально для вироблення норм сучасного правопису з огляду на територіальну варіантність української мови та реалізується, зокрема, завдяки вивченню говірок гуцульського говору.

Галузеве спрямування має дослідження мови ЗМІ, зокрема маніпулятивних технологій впливу на формування громадської думки.

До перспективних планів ОП належить розвиток співпраці із Гіссенським Центром Східної Європи, Гіссенським університетом ім. Юстуса Лібіґа, Інститутом української мови НАНУ, Інститутом мовознавства ім. О. О. Потебні НАНУ.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

ОНП «Теорія, історія української мови та компаративістика» розроблена з урахуванням рекомендацій і визнаних ефективних практик наукової освіти Європейського союзу: Salzburg I “Conclusions and Recommendations from the Bologna Seminar on “Doctoral Programmes for the European Knowledge Society”, 2005; “Salzburg II Initiative Recommendations” of the European University Association (EUA Council for Doctoral Education), 2010; «Принципи інноваційної докторської підготовки» - Principles for Innovative Doctoral Training, Mapping Exercise on Doctoral Training in Europe in 2011 by the ERA Steering Group Human Resources and Mobility (ERA SGHRM), European Commission Directorate-General for Research & Innovation, 27.06.2011; «Дієві елементи практики наукової освіти» Ліги Європейських університетів (2014 р.).

У 2017-2019 рр. модель ОНП і типовий навчальний план були суттєво розширені за рахунок вибіркових дисциплін на основі переліку загальних навичок, рекомендованих EUA Council for Doctoral Education (EUA-CDE) та та EURODOC. Побудова «Циклу загальної підготовки» відповідає структурі Researcher Development Statement VITAE (Realising the potential of researchers), Великобританія, а також завдяки співпраці з європейськими партнерськими університетами в рамках проектів Erasmus+ «ДокХаб», «Мілетус»: Докторська школа Університету Люмбеєр 2 (Франція), Університету Тампере (Фінляндія), Ольборзького університету (Данія) були удосконалені навчальні програми дисциплін Циклу загальної підготовки.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти не затверджений.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Структура і зміст ОНП відповідає вимогам п.27 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого Постановою КМУ від 23.03.2016 №261, редакція – Постанова від 03.04.2019 №283, а також Національній рамці кваліфікацій (9 рівень). Програмні результати навчання, що забезпечені дисциплінами ОНП, сприяють формуванню інтегральної компетентності третього рівня освіти – здатності розв'язувати комплексні проблеми професійної дослідницько-інноваційної діяльності в галузі мовознавства, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Курси тематичного блоку «1.1. Дисципліни науково-теоретичної підготовки» забезпечують формування системного наукового світогляду, ґрунтовні знання філософських засад наукового пізнання, загальних методів наукового дослідження, розуміння засад академічної культури й етики, здатності до інтелектуального ризику та перегляду

наукових парадигм на основі розуміння історичності науки і критеріїв науковості. У межах блоку «1.2. Дисципліни науково-практичної підготовки» аспіранти набувають навичок користування засобами комунікації та інформаційними технологіями для оприлюднення наукових результатів і збільшення їхнього впливу; опановують методики викладання мовознавчих дисциплін і популяризації лінгвістичних знань, здобувають уміння використовувати інформаційні й комунікаційні технології для самостійного дослідження, викладання й управління науковою діяльністю, дізнаються про основні наукометричні показники й ресурси для оцінки потенціалу дослідження. Тематичний блок «1.3. Дисципліни мовної підготовки» спрямовано на удосконалення рівня володіння українською та англійською мовами, досягнення вміння обґрунтовано викладати результати наукового дослідження, брати участь у комунікації і взаємодії в рамках міжнародної академічної спільноти. Цикл дисциплін професійної підготовки охоплює дисципліни, спрямовані на формування навичок ефективного планування та здійснення лінгвістичного дослідження, а також реалізації науково-організаційної діяльності в галузі мовознавства, зокрема ефективної співпраці у межах фахової спільноти. Цикл дисциплін вільного вибору дає змогу аспірантам розвивати загальні навички науковця з огляду на особливості індивідуального дослідницького проекту та планувати розвиток загальних навичок в контексті планування майбутньої кар'єри. Увагу зосереджено на методологічній підготовці, ознайомленні з широким спектром методів мовознавчих досліджень та оволодінні тими методами й прийомами лінгвістичного аналізу, що потрібні в реалізації власних наукових проєктів аспірантів.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

49

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

49

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

12

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Розроблений цикл професійної підготовки забезпечує науково-освітнє підґрунтя для проведення наукових досліджень та отримання нових науково-обґрунтованих результатів у галузі мовознавства та споріднених міждисциплінарних напрямках, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій. Освітньо-наукова програма «Теорія, історія української мови та компаративістика» сприяє отриманню широкого спектру загальних та спеціальних (фахових) компетенцій, які необхідні для проведення наукових досліджень світового рівня, спрямованих на примноження наукових знань. Освітньо-наукова програма вирізняється активними методами навчання (active leaning), а також навчанням через дослідження (leaning by doing research). Зокрема, вона спрямована на розвиток навичок застосування інформаційних технологій в опрацюванні наукових джерел і фактичного матеріалу, вміння розв'язувати нетипові наукові проблеми, продукувати оригінальні ідеї. Широкий перелік вибіркових дисциплін дає змогу сформувати індивідуальну освітню траєкторію кожного аспіранта з урахуванням його дослідницьких інтересів.

Цикл нормативних дисциплін професійної підготовки складається з курсів, що спрямовані на ознайомлення з історією мовознавчих учень, сучасними лінгвістичними концепціями, на формування навичок проведення багатоаспектного наукового дослідження мовних і мовленнєвих явищ в контексті обраного напрямку мовознавства із застосуванням відповідних методів лінгвістичного аналізу та інформаційних технологій. Дисципліни формують навички науково-організаційної діяльності, співпраці в межах фахової спільноти, зокрема об'єднань, що координують вивчення фактів однієї мови, групи споріднених мов, мовних феноменів у межах певної галузі лінгвістики, а також розвивають уміння презентації результатів лінгвістичного дослідження, захисту його положень, організації практичного використання результатів.

Цикл вибіркових дисциплін програми сформовано з урахуванням потреби засвоєння знань ключових концепцій соціолінгвістики, проблематика якої актуальна для багатьох досліджень, що провадяться в межах освітньо-наукової програми, та зумовлює їхнє практичне значення. Цикл вибіркових дисциплін побудовано так, що він надає можливість індивідуалізації підготовки аспірантів відповідно до обраної ними тематики дослідження: передбачено вибір курсу магістерської програми для поглибленого вивчення потрібного матеріалу.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Можливість сформувати індивідуальну освітню траєкторію мають усі здобувачі ступеня доктора філософії у процесі формування індивідуального навчального плану, який погоджує науковий керівник і гарант освітньо-наукової програми.

Під час Сесії настановчого навчання в межах відкритих курсів «Процедури і стандарти наукової освіти» і «Як організувати навчання на PhD програмі» аспіранти оцінюють свій рівень загальних і фахових навичок за моделлю VITAE, EURODOC, що дає змогу спланувати навчання.

Вибіркові дисципліни передбачені в усіх блоках «Циклу загальної підготовки», що дає змогу формувати профіль підготовки за певними напрямками («викладацька компетентність», «робота з інформаційними ресурсами», «менеджмент наукових проєктів»).

Аспірантам, які при вступі показали достатній, але невисокий рівень англійської мови, пропонується вибірковий курс «Корективний курс англійської мови» вже у першому семестрі 1 р.н.

Аспіранти в НаУКМА мають право вибору дисциплін з магістерських програм (за своєю та іншими спеціальностями) або інших дисциплін за фахом.

Більшість аспірантів вже скористалась своїм правом на академічну мобільність та партнерськими зв'язками кафедри. При реалізації міжнародної мобільності передбачається вибір аспірантами навчальних дисциплін в іншому ЗВО, що дає змогу обрати корисні курси для формування необхідних компетентностей.

Кредити, здобуті під час академічних мобільностей і стажувань, зараховують за погодженням із завідувачем кафедри та гарантом освітньо-наукової програми.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Можливість обирати дисципліни надана аспірантам у всіх циклах підготовки: дисципліни науково-теоретичної підготовки, дисципліни науково-практичної підготовки, дисципліни мовної підготовки і дисципліни фахової підготовки.

Модель наукової освіти і типовий навчальний план у НаУКМА передбачає вибір щонайменше 1 курсу (2 кредити ЄКТС) у кожному блоці дисциплін.

Аспіранти можуть обирати декілька вибіркових дисциплін, спрямованих на поглиблене оволодіння певними навичками: викладання, робота з інформаційними ресурсами, менеджмент наукових проєктів, фахові спеціалізації. Аспіранти в НаУКМА мають право і заохочуються до вибору дисциплін з магістерських програм (за своєю та іншими спеціальностями).

Завдяки участі у міжнародних проєктах, НаУКМА може запропонувати аспірантам гостьові лекції, курси інших ЗВО та наукових установ партнерських інституцій (в межах Літньої школи і Сесії настановчого навчання).

Аспіранти також можуть брати участь в університетських програмах мобільності, де є можливість перезарахування в НаУКМА вибіркових курсів, які вивчалися за кордоном, що створює додатковий навчальний ресурс для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Аспірантка 1 р. н. О. І. Далєбіга пройшла відбір і взяла участь у реалізації проєкту Erasmus+ «Розвиток спроможностей щодо запровадження студентської мобільності в університетах України та Сербії: 574050-EPP-1-2016-1-DE-EPPKA2-SBHE-SP (Students' Mobility Capacity Building in Higher Education in Ukraine and Serbia) – скорочено «Мілетус». Зокрема, виконувала такі завдання проєкту: апробація моделі віртуальної і реальної мобільності та співпраці аспірантів і науковців в Європі та Україні, участь у тренінгах і звітних заходах проєкту, підготовка публікацій і участь у конференціях.

О. І. Далєбіга перебувала на стажуванні у Ниському університеті (м. Ниш, Сербія), за результатами звіту їй були зараховані 3 кредити ЄКТС в якості вибіркової дисципліни «Міждисциплінарні дослідження».

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Навчальні елементи ОП спрямовані на те, щоб забезпечити оволодіння здобувачами вищої освіти необхідними компетентностями для добору, класифікації фактичного матеріалу, вивчення живого діалектного мовлення в польових умовах, проведення лінгвістичних експериментів, комплексного аналізу мовних фактів з урахуванням їхніх взаємозв'язків на основі сучасних лінгвістичних методів, адекватного потрактування результатів дослідження, їхньої презентації та практичного застосування, зокрема розроблення рекомендацій щодо вдосконалення мовної політики держави, роботи освітніх установ, змісту навчальної та довідкової літератури тощо.

ОП також передбачає оволодіння компетентностями для виконання усієї сукупності взаємопов'язаних функцій викладача ВНЗ, зокрема навчальної, дослідницької, виховної та організаційно-технологічної.

ОП тісно пов'язана з професійною практикою, наповнена новітніми навчально-методичними розробками, а також відзначається залученням аспірантів до участі у конференціях, круглих столах, стажуваннях, міжнародних проєктах. До викладацької діяльності залучено висококваліфікованих фахівців, більшість з яких проходили стажування у знаних науково-освітніх центрах.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Дисципліни «Циклу загальної підготовки» спрямовані на розвиток загальних навичок, рекомендованих EUA Council for Doctoral Education (EUA-CDE) та EURODOC. Побудова «Циклу загальної підготовки» відповідає структурі Researcher Development Statement VITAE (Realising the potential of researchers), Великобританія.

Курси тематичного блоку «1.1. Дисципліни науково-теоретичної підготовки» забезпечують формування системного наукового світогляду, ґрунтовні знання філософських засад наукового пізнання, оволодіння загальними методами наукового дослідження, розуміння засад академічної культури й етики.

У межах блоку «1.2. Дисципліни науково-практичної підготовки» аспіранти опановують методики викладання мовознавчих дисциплін і популяризації лінгвістичних знань, здобувають уміння використовувати інформаційні й комунікаційні технології для самостійного дослідження, викладання й управління науковою діяльністю, отримують

знання про основні наукометричні показники й ресурси для оцінки потенціалу дослідження. Тематичний блок циклу загальної підготовки «1.3. Дисципліни мовної підготовки» спрямовано на удосконалення рівня володіння українською та англійською мовами, досягнення вміння обґрунтовано викладати результати наукового дослідження, брати компетентну участь у комунікації і взаємодії в межах міжнародної академічної спільноти. Особливістю планування цього циклу є широка пропозиція вибіркових дисциплін.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійного стандарту немає

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвіднесення обсягу освітніх компонентів ОП з фактичним навантаженням аспірантів розраховується в кредитах ЄКТС відповідно до п.5-6 «Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА»: обсяг 1 кредиту ЄКТС – 30 год., який включає не менше 1/3 контактних годин, самостійної роботи – не менше 1/3 і не більше 2/3; загальне тижневе аудиторне навантаження – 16 год., навчальний день – не більше 9 год.

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/8-normatyvni-dokumenty-naukma/9-polozhennia-naukma?start=10

Загальний розподіл навчального часу затверджується у формі щорічного «Академічного календаря Докторської школи імені родини Юхименків»: <https://www.ukma.edu.ua/index.php/aspirantura>, де заплановано час для збалансованої навчальної роботи (настановча сесія – 2 тижні, 2 семестри по 13 тижнів, сесії, літня школа та звітна конференція) і дослідницьку діяльність (3 дослідницькі періоди). Навчальний час визначається робочим навчальним планом, який затверджується щорічно, і включає загальний графік навчального процесу і розподіл освітніх компонент. Розподіл годин навчального часу за навчальними тижнями та видами роботи аспіранта відображається в програмі навчальної дисципліни та силабусі.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії за дуальною формою не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://vstup.ukma.edu.ua/dlya-vstupnykiv-na-phd-programy/>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Вимоги до вступників до аспірантури НаУКМА відповідають вимогам п.20 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» і рекомендаціям МОН, які щороку надаються ЗВО.

З огляду на стратегію інтернаціоналізації перевірка достатнього володіння іноземною мовою є першим етапом відбору на навчання до Докторської школи ім. родини Юхименків. Комплексний іспит, який охоплює тестування, академічне письмо і усну співбесіду, дає змогу відібрати вступників із належним знанням англійської мови на рівні B2. Проте цей іспит не впливає на конкурсний бал (лише «склав» не «склав») і вирішальне значення для формування конкурсного балу мають саме знання з фаху і демонстрація спроможності до наукової роботи: дослідницька пропозиція (0,4) та фаховий іспит (0,6).

Вступний іспит з фаху за спеціальністю 035 «Філологія» має на меті з'ясувати рівень професійних компетенцій, теоретичних знань і практичних навичок абітурієнтів із основних мовознавчих дисциплін – сучасної української літературної мови, історії української мови та діалектології, готовності до засвоєння програми третього рівня освіти та передбачає складання усного іспиту, під час якого абітурієнт дає відповіді на 3 питання в обраному ним білеті. Подана дослідницька пропозиція оцінюється за критеріями, які відповідають вимогам до майбутньої кваліфікації доктора філософії, докладна співбесіда за дослідницькою пропозицією дає змогу виявити вступників із найбільшим фаховим потенціалом.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих під час міжнародної кредитної мобільності, здійснюється згідно з угодами про співпрацю чи про мобільність (національну та міжнародну) відповідно до «Положення про порядок

участі у програмах академічної мобільності» (Наказ №509 від 23.11.2018 р.):

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/19-mizhnarodna-diialnist

Погодження плану прослуховування і зарахування дисциплін є також частиною типової угоди про мобільність, яку аспірант готує і погоджує з науковим керівником та гарантом програми.

Після завершення мобільності чи стажування аспірант надає відповідні документи від ЗВО (звіт про мобільність, сертифікат, академічна довідка) і заяву про зарахування отриманих кредитів. За погодженням із науковим керівником і гарантом освітньо-наукової програми оформлюється індивідуальна відомість про прослухані дисципліни, за якою зараховуються кредити і вносяться до «Академічної довідки» за 1 чи другий рік навчання. Усі документи розміщені на сайті НАУКМА.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Аспірантка 1 р.н. О. І. Далєбіга пройшла відбір і взяла участь у реалізації проєкту Erasmus+ «Розвиток спроможностей щодо запровадження студентської мобільності в університетах України та Сербії: 574050-EPP-1-2016-1-DE-EPPKA2-SBHE-SP (Students' Mobility Capacity Building in Higher Education in Ukraine and Serbia) – скорочено «Мілетус». Зокрема, виконувала такі завдання проєкту: апробація моделі віртуальної і реальної мобільності та співпраці аспірантів і науковців в Європі та Україні, участь у тренінгах і звітних заходах проєкту, підготовка публікацій і участь у конференціях.

О. І. Далєбіга перебувала на стажуванні у Ниському університеті (м. Ниш, Сербія), за результатами звіту їй були зараховані 3 кредити ЄКТС в якості вибіркової дисципліни «Міждисциплінарні дослідження».

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Згідно з п.20 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» у Додатку «Правила прийому на навчання до аспірантури «Національного університету «Києво-Могилянська академія» описана процедура зарахування вступного іспиту з іноземної мови за сертифікатом не нижче рівня B2 – розділ IV «Організація і проведення конкурсного відбору», п.6

https://vstup.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Dodatok_7_aspirantura-2020.pdf

Вступники надають сертифікат (п.3.3) і заяву, яку розглядає Приймальна комісія і комісія з прийому вступного іспиту з іноземної мови. Вступнику, чий сертифікат був визнаний, випробування з іноземної мови зараховують із результатом «склав»

Відповідно до п. 27 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» аспіранти першого року навчання, які підтвердили рівень володіння англійською мовою на рівні C1, мають право зарахувати дисципліни «Advanced English for Academic Communication». Аспіранти ознайомлюються з процедурою зарахування дисциплін за сертифікатами під час вступної кампанії та Сесії настановчого навчання (семінар «Процедури і стандарти наукової освіти»).

Правила «Правила прийому на навчання до аспірантури «Національного університету «Києво-Могилянська академія» оприлюднено на сайті НАУКМА <https://vstup.ukma.edu.ua/dlya-vstupnykiv-na-phd-programy/> та стендах Приймальної комісії.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

У межах освітньо-наукової програми «Теорія, історія української мови та компаративістика» результати сертифікату з англійської мови було перезараховано С. М. Немировській (2017 р.)

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми й методи навчання на ОП добиралися відповідно до Національної рамки кваліфікацій, яка передбачає, що на третьому освітньо-науковому рівні освіти здобувачі мають примножувати знання, і до «Положення про організацію освітнього процесу в НАУКМА» (Наказ №216 від 13.05.2019 р.), розділ 6

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/63-dokumenty-iz-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu?start=5

Рекомендованими формами контрольних завдань освітньо-наукової програми є завдання на створення і формування елементів індивідуального дослідження.

Передбачено ознайомлення аспірантів з останніми досягненнями мовознавчої науки, використання проблемно-орієнтованого методу навчання, який застосовано до предметної області власного аспірантського дослідження.

Вивчення курсів ОП допомагає аспіранту працювати над власною дисертацією, застосовуючи отримані знання і вміння щодо розробки дисертаційного проєкту, технології виконання наукового дослідження.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам

студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Національна рамка кваліфікацій передбачає, що на третьому освітньо-науковому рівні освіти здобувачі мають примножувати знання. Тож відповідно до студентоцентрованого підходу аспіранти активно залучаються до співвикладання, колегіального оцінювання і самооцінювання, і саме такі форми оцінювання запроваджені у більшості курсів «Циклу загальної підготовки».

Основним освітнім принципом НАУКМА є концепція вільного творчого навчання, яка передбачає створення можливостей здобувачам керувати своїм навчанням, а також враховує їх різноманітність, відмінність у попередньому досвіді та інтересах. Серед основних переваг цієї системи навчання можна назвати:

- участь аспірантів у формуванні свого індивідуального навчального плану, широкий перелік вибіркових дисциплін, автономію аспірантів з одночасною вимогою до їх відповідальності, дотримання принципів академічної доброчесності та звітування;
- орієнтацію на активне навчання та навчання через дослідження (Leaning by doing research), застосування проблемно-орієнтованого навчання (problem-based learning), акцент на розвитку критичного мислення;
- значну роль аспірантів в академічному співтоваристві, активну діяльність наукового товариства здобувачів вищої освіти, участь аспірантів в органах самоуправління;
- увагу до потреб здобувачів вищої освіти, індивідуальний підхід, налагоджену комунікацію з керівництвом кафедри та університету.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Принцип академічної свободи є однією з засадничих цінностей НАУКМА і частиною місії університету: «Гуманізм. Могилянська сповідуючи принципи гуманізму, оберігає людину і людяність, боронить людську гідність, права і свободи».

Принцип поваги до академічних свобод закріплено в розділі «Цінності НАУКМА» «Стратегії розвитку Національного університету «Києво-Могилянська академія на 2015–2025 рр.», затвердженій Конференцією трудового колективу НАУКМА, сесія 28 (протокол №29 від 15.09.2015, http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6249/strategy_naukma.pdf).

Комітет з етики наукових досліджень Вченої ради НАУКМА (створено у 2017р.) також сповідує принципи академічної свободи, дотримання норм наукової етики тощо <https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/vchena-rada/komitety>

Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НАУКМА (2018) та Кодекс етики НАУКМА (2020) підтверджує зазначені цінності та норми, регулює відповідні процедури.

Аспіранти і викладачі можуть розраховувати на академічну свободу та повагу до їхніх рішень у виборі тематики і методів дослідження, врахування особливих вимог дослідження.

Викладачі мають право визначати зміст навчальних дисциплін, обирати відповідні методи навчання і викладання. Адміністрування освітньо-наукових програм не передбачає зовнішнього втручання у процес їхнього формування і визначення жорстких норм індивідуальної організації роботи з аспірантами.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

З метою забезпечення якості навчання в рамках Сесії настановчого навчання для всіх аспірантів першого року навчання передбачено загальний вступ до наукової освіти, який відбувається у вигляді тренінгу й охоплює такі теми: інформація про процедури й стандарти наукової освіти в НАУКМА; загальний огляд змісту дисциплін освітньо-наукових програм; робота з базами даних і користування бібліотекою; процедури роботи з науковим керівником; контроль, звітність і критерії оцінювання роботи аспіранта; можливості участі аспірантів у науковій роботі в НАУКМА; можливості міжнародної академічної мобільності; вимоги до дисертацій та підготовки наукових публікацій.

Під час Сесії настановчого навчання на початку кожного навчального року в рамках відкритих семінарів для аспірантів 2 і 3 р. н. презентуються та роз'яснюються цілі освітньо-наукових програм, курсів із «Циклу загальної підготовки», презентуються вибіркові дисципліни.

Інформація щодо змісту і очікуваних результатів, також критеріїв оцінювання контрольних завдань повідомляється і роз'яснюється викладачами під час вступних занять, індивідуальних консультацій, є обов'язковою складовою силабусів навчальних дисциплін.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Поєднання навчання та досліджень є різноманітним та відбувається в різних формах, зокрема через виконання творчих завдань до кожної теми нормативних та вибіркових дисциплін ОНП, залучення аспірантів до участі у науково-дослідних темах, міжнародних проєктах; спільних міжнародних науково-дослідних групах; проведенні міжнародних науково-практичних конференцій, наукових дебатів, у підготовці наукових матеріалів для експертних висновків. Усі аспіранти кафедри беруть участь у фундаментальному дослідженні за темою: «Українська мова: історія та сучасність» (10.17–10.22, реєстраційний номер в УкрІНТЕІ: 0117U007126). Матеріали досліджень аспірантів водночас стають обов'язковим складником навчального процесу, бо передбачені у програмах навчальних дисциплін, компонентом індивідуальної та кафедральної наукової роботи, а також використовуються для виконання всеукраїнських або міжнародних наукових проєктів. Наприклад, С. Немировська здійснила соціолінгвістичне дослідження шкіл Чернігова, результати якого було представлено в курсі «Соціолінгвістика: теорія та методологія

дослідження», на Міжнародній науковій конференції «Мова: класичне – модерне – постмодерне» та опубліковано в журналі «Наукові записки. Мовознавство». С. Немировська, як і випускники програми І. Ренчка та Л. Підкуймуха, залучена до міжнародних проєктів: «Bi- and multilingualism between conflict intensification and conflict resolution. Ethno-linguistic conflicts, language politics and contact situations in post-Soviet Ukraine and Russia» і «LOEWE-Schwerpunkt des GiZo und des Herder-Instituts “KöE – Konfliktregionene im Östlichen Europe”» (Gießener Zentrum Östliches Europa, Justus-Liebig-University in Giessen і НАУКМА).

На кафедрі української мови було сформовано групу, яка розробляла рекомендації для проєкту правопису української мови; були проведені дослідження частотності окремих одиниць у текстах різних жанрів, відповідно були запропоновані уточнені формулювання усталених правил. Усі аспіранти були залучені до обговорення пропонуваніх змін.

Стимулює поєднання навчання і досліджень участь аспірантів у наукових заходах мовознавчих кафедр, зокрема у щорічній міжнародній конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Мовний простір слов'янського світу», Міжнародній науковій конференції «Мова: класичне – модерне – постмодерне», Міжнародній науковій конференції «Проблеми загального та порівняльно-історичного мовознавства».

Поєднанню навчання і досліджень також сприяє оновлення навчальних програм, що розробляється в рамках міжнародного проєкту «Structuring cooperation in doctoral research, transferrable skills training, and academic writing instruction in Ukraine's regions» (DocHub № 574).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін укладає викладач кожної навчальної дисципліни; передбачено щорічне оновлення навчального змісту, форм навчання і оцінювання, яке схвалює кафедра. Оновлення змісту освітніх компонент відбувається щорічно як на основі власних наукових досягнень, так і з врахуванням досягнень західних науковців. Цьому сприяє участь викладачів у Міжнародному проєкті «Structuring cooperation in doctoral research, transferrable skills training, and academic writing instruction in Ukraine's regions» (DocHub № 574).

Наприклад, у нормативній дисципліні циклу професійної підготовки «Розробка дисертаційного проєкту» було додано питання, що пов'язані з методиками визначення сутності та новизни результатів дослідницької роботи. Також курс доповнено питаннями щодо дотримання правил академічної доброчесності та формами навчання максимально наближеними до практичної наукової діяльності: колегіальне обговорення, написання окремих елементів дисертаційної роботи. Нормативну дисципліну циклу професійної підготовки «Мова і мовознавство» доповнено темами, що висвітлюють можливості реконструкції лінгвокультурної інформації на основі сучасного лексичного складу мов, напрями залучення даних морфемного, словотвірного та морфологічного аналізів слова. До курсу «Аспірантський дослідницький семінар» додано завдання, що мають на меті удосконалити вміння збирати та систематизувати лінгвістичний матеріал з теми дослідження; виробити комунікативні навички, зокрема критичного опонування. Тему, що висвітлює компонентний аналіз, доповнено відомостями про побудови матриць, які апробовано у дослідженні проф. А. А. Лучик. Окрему увагу приділено концептуальному аналізу як мовознавчому методу, відмінностям у розумінні поняття «концепт» в українській та світовій лінгвістиці, загальнонауковим та лінгвістичним методам дослідження концептів.

Дисципліну «Практика викладання фахових дисциплін» доповнено таким завданням, як написання щоденника практики. До тематики занять додано інформацію щодо дії Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НАУКМА (наказ № 112 від 7.03.2018 р.) та вивчення порядку перевірки наукових робіт на плагіат, зокрема за допомогою UniCheck.

Зміст дисципліни «Соціолінгвістика: теорія та методологія дослідження» збагачено відомостями про дослідження у межах співпраці Gießener Zentrum Östliches Europa, Justus-Liebig-University in Giessen і НАУКМА.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Інтернаціоналізація є стратегічним напрямом розвитку наукової освіти в НАУКМА. 2018 р. створено Комітет Вченої ради НАУКМА з інтернаціоналізації. З 2005 р. НАУКМА є членом Асоціації Європейських Університетів: <http://www.eua.be>. Інформування про можливості міжнародного обміну відбувається через сайт Відділу міжнародного співробітництва НАУКМА: <https://dfc.ukma.edu.ua>.

НАУКМА є національним координатором проєкту Erasmus+ «Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України» у 2016-2020 рр.: <http://dochub.com.ua/>

В. Ожоган прочитав лекції в Гіссенському університеті (Німеччина), Віденському університеті (Австрія).

Участь у програмах мобільності ERASMUS+ взяли О. Лебедівна, С. Немировська, О. Далєбіга.

О. Далєбіга була залучена до проєкту Erasmus+ «Розвиток спроможностей щодо запровадження студентської мобільності в університетах України та Сербії: 574050-EPP-1-2016-1-DE-EPPKA2-CBHE-SP – перебувала на стажуванні у Ниському університеті (м. Ниш, Сербія).

Аспіранти і викладачі задіяні в міжнародних проєктах: «Bi- and multilingualism between conflict intensification and conflict resolution. Ethno-linguistic conflicts, language politics and contact situations in post-Soviet Ukraine and Russia» і «LOEWE-Schwerpunkt des GiZo und des Herder-Instituts “KöE – Konfliktregionene im Östlichen Europe» (Gießener Zentrum Östliches Europa, Justus-Liebig-University in Giessen і НАУКМА).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Національна рамка кваліфікацій передбачає, що на третьому освітньо-науковому рівні освіти здобувачі мають примножувати знання. Тож відповідно до студентоцентрованого підходу аспіранти активно залучаються до співвикладання, колегіального оцінювання і самооцінювання, і саме такі форми оцінювання запроваджені у більшості курсів «Циклу загальної підготовки».

Рекомендованими формами контрольних завдань освітньо-наукової програми є завдання на створення і формування елементів індивідуального дослідження.

Так, під час прослуховування дисципліни «Advanced English for Academic Communication -1» на першому році навчання аспіранти мають підготувати постер і флеш-презентацію власного дослідження на підсумковій конференції A LINEA, «Advanced English for Academic Communication -2» – статтю та рецензувати роботу колег, у межах курсу «Культура наукової мови» редагують українські публікації, готують власну публікацію, у курсі «Викладання в системі вищої освіти» розробляють курс за темою дисертації і сценарій інтерактивного заняття для бакалаврів.

Дисципліни «Циклу професійної підготовки» заохочують до активної роботи над індивідуальним дослідженням і формують уміння представляти його результати та обстоювати їх у колі колег. Контрольні заходи дисциплін передбачають презентацію власного дослідження і дають змогу перевірити максимальний обсяг програмних результатів, з-поміж яких, зокрема, – розуміння природи, властивостей, функцій, особливостей розвитку та системної організації мови; розуміння та вміння використовувати методи лінгвістичних досліджень; розуміння і здатність використовувати методологію та інструментарій суміжних гуманітарних та суспільних дисциплін; знання основних лінгвістичних теорій, їхньої історії та взаємозв'язків; компетентне володіння найновішими знаннями в галузі дослідження і міждисциплінарному контексті; уміння застосовувати отримані знання в практиці лінгвістичних досліджень; уміння усно й письмово представити результати власного наукового дослідження українською та англійською мовами; обізнаність із міжнародними академічними стандартами та демонстрування принципів академічної доброчесності і високої академічної культури.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регулюють:

- Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (наказ № 216 від 13.05.2019) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma);
  - Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА (наказ № 280 від 13.06.2017) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/193-polozhennia-pro-reitynhovu-systemu-otsiniuvannia-znan);
  - Положення НаУКМА «Критерії оцінювання знань студентів» (наказ № 175 від 04.06.2014) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_details/198-polozhennia-kryterii-otsiniuvannia-znan-studentiv?tmpl=component).
  - «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma)
- Зміст документів роз'яснюється аспірантам у межах відкритих курсів Сесії настановчого навчання. Всі аспіранти мають доступ до силабусів навчальних дисциплін, що містять, зокрема, чіткі критерії оцінювання та зрозумілі форми контрольних заходів. Всі РТІ та (чи) силабуси курсів розміщені на платформі дистанційного навчання НаУКМА DistEdu (Moodle) - <https://distedu.ukma.edu.ua/>.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти?

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регулюють:

- Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (наказ № 216 від 13.05.2019) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma);
  - Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА (наказ № 280 від 13.06.2017) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/193-polozhennia-pro-reitynhovu-systemu-otsiniuvannia-znan);
  - Положення НаУКМА «Критерії оцінювання знань студентів» (наказ № 175 від 04.06.2014) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_details/198-polozhennia-kryterii-otsiniuvannia-znan-studentiv?tmpl=component).
  - «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma)
- Зміст документів роз'яснюється аспірантам у межах відкритих курсів Сесії настановчого навчання. Аспірантам надаються силабуси навчальних дисциплін, структура яких передбачає опис контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання, а також інформацію про особливості підсумкового оцінювання.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарту немає.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регулюють:

- Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (наказ № 216 від 13.05.2019) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma);
  - Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА (наказ № 280 від 13.06.2017) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/193-polozhennia-pro-reitynhovu-systemu-otsiniuvannia-znan);
  - Положення НаУКМА «Критерії оцінювання знань студентів» (наказ № 175 від 04.06.2014) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_details/198-polozhennia-kryterii-otsiniuvannia-znan-studentiv?tmpl=component).
  - «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma)
- Зміст документів роз'яснюється аспірантам у межах відкритих курсів Сесії настановчого навчання.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Колегіальне оцінювання, яке є рекомендованою формою контрольних заходів, забезпечує можливість відкрито обговорити складні аспекти вивчення дисципліни.

Публічна презентація контрольних завдань, передбачена в більшості курсів «Циклу загальних дисциплін» формує культуру колегіальності, яка запобігає конфліктам.

Аспіранти, які мають незадовільну оцінку з будь-якої дисципліни, мають перескласти цю дисципліну до початку наступного навчального періоду.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регулюють:

- Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (наказ № 216 від 13.05.2019) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma);
- Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА (наказ № 280 від 13.06.2017) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/193-polozhennia-pro-reitynhovu-systemu-otsiniuvannia-znan);
- Положення НаУКМА «Критерії оцінювання знань студентів» (наказ № 175 від 04.06.2014) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_details/198-polozhennia-kryterii-otsiniuvannia-znan-studentiv?tmpl=component).
- «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma)

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Аспіранти, які мають незадовільну оцінку з дисципліни, мають перескласти цю дисципліну до початку наступного навчального періоду.

Якщо під час другого перескладання виникають конфлікти, може бути створена екзаменаційна комісія в складі завідувача відповідної кафедра та викладача.

Аспіранти, які мають одну заборгованість, відраховуються з навчання за державним замовленням, аспіранти, які мають більше, ніж 2 заборгованості, відраховуються з університету.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регулюють:

- Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (наказ № 216 від 13.05.2019) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma);
- Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА (наказ № 280 від 13.06.2017) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/193-polozhennia-pro-reitynhovu-systemu-otsiniuvannia-znan);
- Положення НаУКМА «Критерії оцінювання знань студентів» (наказ № 175 від 04.06.2014) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_details/198-polozhennia-kryterii-otsiniuvannia-znan-studentiv?tmpl=component).
- «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року)

(https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma)

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів урегулюють такі документи НаУКМА:

- Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (наказ № 216 від 13.05.2019) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma);
- Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА (наказ № 280 від 13.06.2017) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/193-polozhennia-pro-reitynhovu-systemu-otsiniuvannia-znan);
- Положення НаУКМА «Критерії оцінювання знань студентів» (наказ № 175 від 04.06.2014) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_details/198-polozhennia-kryterii-otsiniuvannia-znan-studentiv?tmpl=component);
- Положення про апеляційну комісію НаУКМА (додаток до наказу № 290 від 08.07.2016) https://vstup.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Polozhennya-pro-AK_sajt.pdf;
- Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА (наказ № 112 від 07.03.2018) (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma).

Процедури та результати проведення контрольних заходів на ОНП «Теорія, історія української мови та компаративістика» досі не оскаржувалися.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Висока академічна культура – одна із цінностей НаУКМА: «Для Могилянки абсолютно неприйнятні плагіат і будь-які прояви корупційної поведінки. <https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/pryznachennia-ta-misiia>

Академічна спільнота НаУКМА визначає академічну доброчесність засадничою цінністю освітнього і наукового процесів (п.1.3. «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року): (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma)

Усі аспіранти у межах процедури зарахування ознайомлюються з «Положенням про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» і складають Присягу (відповідно до п.2.2.), яка засвідчується підписом і зберігається в особовій справі кожного аспіранта.

Дотримання академічної доброчесності при написанні дисертації забезпечує науковий керівник та комісія факультету з перевірки кваліфікаційних робіт на відповідність вимогам академічної доброчесності (п. 4.5. «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА»).

Відповідно до п. 4.5.2. усі дисертації до їх захисту підлягають перевірці комісією, склад якої затверджує факультет, перевірка відбувається в межах процедури отримання «Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації». Згідно з п. 4.5.5. перевірка дисертації здійснюється з використанням спеціальних програмних засобів.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Відповідно до п. 4.5.2. «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma) усі дисертації до їх захисту підлягають перевірці комісією, склад якої затверджує факультет (кафедра), перевірка відбувається в межах процедури отримання «Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації». У разі виявлення елементів плагіату, робота не допускається до захисту, а здобувач освіти відраховується з НаУКМА, як передбачено «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА» (п. 3.1-3.3).

Згідно п. 4.5.5 Положення, перевірка дисертації здійснюється з використанням спеціальних програмних засобів. 15 квітня 2019 року було укладено договір із ТОВ «Антиплагіат» (Unicheck Україна), який надає доступ університету до сервісу онлайн-пошуку плагіату Unicheck (<https://unicheck.com/>). На кафедрі призначено відповідальну особу, яка проводить експертизу робіт за допомогою відповідного програмного забезпечення.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Система забезпечення академічної доброчесності в НаУКМА охоплює заходи, спрямовані на ознайомлення здобувачів освіти із вимогами законодавства та «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (п.1.4.). (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma)

Всі аспіранти під час Сесії настановчого навчання ознайомлюються з «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА», що засвідчується їх підписом та положеннями Закону

Відповідно до п. 2.1. «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» викладачі ознайомлюють здобувачів ступеня доктора філософії з нормами академічної доброчесності завдяки відповідному навчальному змісту і вимогам у дисциплінах «Циклу загальної підготовки», зокрема в межах курсів «Цифрова наука

та інформаційна грамотність», «Прикладна етика в практиці сучасних наукових досліджень», Advanced English for Academic Communication», «Культура наукової мови», а також під час Сесії настановчого навчання – в межах курсу «Вимоги до написання дисертацій».

Курси «Розробка дисертаційного проекту», «Аспірантський дослідницький семінар» Циклу професійної підготовки також передбачають ознайомлення з нормами відповідальної і доброчесної наукової роботи та публікаційної активності.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

«Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НАУКМА» (остання редакція затверджена наказом № 112 від 07.03.2018 року)

(https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma)

Передбачена перевірка всіх статей аспірантів, що подаються до наукових журналів НАУКМА, а також дисертацій аспірантів, які будуть подаватися на кафедру для отримання «Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації», що передбачено процедурою завершення аспірантури (п.4.5.1-4.5.5) Порушення академічної доброчесності при написанні дисертації тягне за собою відрахування з НАУКМА. (п.3.2.) У випадку отримання факультетом (кафедрою) інформації щодо порушень у статті, тезах виступу на конференції, круглому столі або іншому науковому заході, конкурсній роботі, науковій чи навчально-методичній праці здобувача факультет створює комісію, яка розглядає питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності. (п.4.6)

Вчинення будь-якого порушення при написанні статті, тез виступу на конференції чи круглому столі тягне за собою відрахування з НАУКМА (п.3.4).

Випадків порушення академічної доброчесності здобувачами ступеня доктора філософії за час існування освітньо-наукової програми «Теорія, історія української мови та компаративістика» виявлено не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

До викладання дисциплін «Циклу загальної підготовки» і «Циклу професійних дисциплін» залучаються викладачі з високими показниками успішності.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають змогу забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП.

На основі ознайомлення з даними про претендента на посаду викладача: а) CV, б) наявними науковими здобутками, зокрема друкованими працями, в) академічними здобутками та репутацією (досвід та якість роботи в академічній сфері), г) досвідом роботи як практика певної галузі, д) зарубіжними стажуваннями, викладання, е) даними про підвищення кваліфікації тощо <http://finance.ukma.edu.ua/vikladachi/2011-05-07-23-00-03/vikladachi> відбувається співбесіда з претендентом, перевірка його академічної доброчесності та обговорення на засіданнях кафедри української мови, кафедри загального та слов'янського мовознавства.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП «Теорія, історія української мови та компаративістика», повністю забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та результатів навчання. Усі викладачі мають наукові ступені та звання, постійно дбають про підвищення свого професійного рівня, є відомими фахівцями і мають потрібну кваліфікацію, щоб викладати на третьому рівні вищої освіти. Про належну кваліфікацію усіх викладачів свідчать також їхні публікації.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

У форматі наукової співпраці з органами державної влади, науково-дослідними установами, видавництвами:

- Міністерство науки і освіти України, Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка»: 13.02.2017. – Круглий стіл на тему «Сертифікація української мови як іноземної. Обговорення проекту Стандартів». <https://lpnu.ua/news/2017/mizhnarodnyu-instytut-osvity-kultury-ta-zvyazkiv-z-diasporoyu-vzuvav-uchast-v-obgovorenni>

- Міністерство культури України, Центр європейських гуманітарних досліджень НАУКМА, Науково-видавниче об'єднання «Дух і літера»: 20-21.10.2016. – Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток української мови в контексті перетворень сучасного українського суспільства: трансформація засадничих понять культури»

<https://language-policy.info/2016/10/20-21-zhovtnya-u-kyjevi-rozmovlyatymut-pro-movnu-sytuatsiyu-v-ukrajini/>

- Видавництво «Кліо». Дослідження Лариси Масенко «Мова радянського тоталітаризму»

<https://www.ukma.edu.ua/index.php/news/3630-larysa-masenko-prezentovala-u-mohyliantsi-svoiu-novu-knyhu> та Інни Ренчки «Лексикон тоталітаризму» <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/2018/09/13/20-veresnya-2018r-u-ramkah-25-book-forum-prezentatsiya-knygy-kandydata-filologichnyh-nauk-inny-renchky-leksikon-totalitaryzmu/>

Аспіранти мають можливість співпрацювати з Інститутом мовознавства ім. О. О. Потебні НАНУ, Інститутом української мови НАНУ, Українським мовно-інформаційним фондом НАН України.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Залучення до наукового керівництва:

Андрій Даниленко, PhDпрофесор кафедри сучасних мов і культур університету Пейс (Нью-Йорк, США); позаштатний співробітник Українського наукового інституту Гарвардського університету є одним із наукових керівників аспірантки О. Лебедівни.

Залучення до гостьових лекцій:

- Міхаель Мозер, завідувач кафедри славистики Інституту славистики Віденського університету, професор Українського Вільного Університету (Мюнхен, Німеччина), професор Католицького університету імені Петра Пазманя (Будапешт, Північна, Угорщина), Голова Міжнародної асоціації українців. 12-21.09.2016. Курс «Історія української мови» <https://www.ukma.edu.ua/index.php/news/2875-profesor-mikhael-mozer-prochytav-kurs-lektsii-z-istorii-ukrainskoi-movy>

- Пилип Селігей, д. філол. н., старший науковий співробітник відділу слов'янських мов Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. 22.11.2016. «[https://library.ukma.edu.ua/index.php?id=single&no_cache=1&tx_ttnews\[tt_news\]=873](https://library.ukma.edu.ua/index.php?id=single&no_cache=1&tx_ttnews[tt_news]=873)

- Юрій Шевчук, викладач української мови та культури Колумбійського університету (Нью-Йорк, США). <http://language-policy.info/tag/movna-polityka/page/15/>

- Андрій Даниленко, PhDпрофесор кафедри сучасних мов і культур університету Пейс (Нью-Йорк, США); позаштатний співробітник Українського наукового інституту Гарвардського університету.

https://www.ukma.edu.ua/index.php/podiji/icalrepeat_detail/2999/109/lektsiia-profesora-andriia-danylenka

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Затверджена «Концепція професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА» (Ухвала Вченої ради НаУКМА від 25.06.2018 р., протокол № 6, засідання 24, п.9), Наказ №298 від 06.07.2018 р.), що відповідає вимогам «Європейських стандартів і рекомендацій забезпечення якості в галузі вищої освіти (ESG 2015). https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/749-kontseptsiia-profesiinoho-rozvytku-naukovo-pedahohichnykh-ta-pedahohichnykh-pratsivnykiv-naukma

Центр забезпечення якості освіти НаУКМА реалізує «Програму професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА, оновлену в 2019 р. (Наказ №446 від 21.10.2019 р.)

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1161-zatverdzhena-prohrama-pidvyshchennia-kvalifikatsii-2019-chynna-versiia-vkliuchno-z-shablonom-sertyfikatu

Затверджене «Положення про критерії, правила і процедури оцінювання навчально-методичної, наукової та організаційно-адміністративної діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників НаУКМА – Наказ №297 від 06.07.2018 р

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/751-polozhennia-pro-kryterii-pravyala-i-protsedury-otsiniuvannia-navchalno-metodychnoi-naukovoї-ta-orhanizatsiino-administratyvnoi-diialnosti-naukovo-pedahohichnykh-pedahohichnykh-pratsivnykiv-natsionalnoho-universytetu-kyievo-mohylianska-akademiiia

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

На щорічній конференції викладачів НаУКМА «Конференція викладацької майстерності», проведення якої забезпечує Центр забезпечення якості НаУКМА і Центр професійного розвитку, викладачів заохочують ділитися досвідом упровадження інноваційних форм викладання, відзначають успіхи в реалізації освітніх проєктів: див. 2018 <https://www.ukma.edu.ua/index.php/news/3792-persha-konferentsiia-naukma-z-vykladatskoi-maisternosti>; 2019 р. https://www.ukma.edu.ua/index.php/podiji/icalrepeat_detail/3289/109/druha-shchorichna-konferentsiia-vykladatskoi-maisternosti-naukma.

У НаУКМА діють програми відзначення найкращих викладачів, кошти для яких надають випускники НаУКМА та благодійники: «Кращий викладач кафедри англійської мови», «Кращий викладач факультету природничих наук» – https://www.ukma.edu.ua/index.php/aboutus/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/207-polozhennia-pro-konkurs-na-zdobuttiapremii-vykladach-roku-v-naukma.

Метою конкурсів є підтримка високої якості викладання в НаУКМА, публічне визнання найкращих викладачів. KA1 Erasmus+ International Credit Mobility передбачає підтримку міжнародної кредитної мобільності до партнерських університетів Європи для викладачів і неакадемічних співробітників НаУКМА.

Частково сприяють викладацькій майстерності конкурси Фонду Лозинських, Фонду Юхименків, Фонду Кіндрата та інші внутрішні конкурси НаУКМА - <https://www.ukma.edu.ua/index.php/2018-03-26-09-25-56>

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Докторська школа ім. родини Юхименків (7 корпус, 4 поверх) створює можливості для спілкування та навчання аспірантів: є 2 спеціалізовані аудиторії з необхідним обладнанням; конференційний простір із обладнанням для дистанційного навчання та комунікації; відкритий навчальний простір, простір для спілкування і групової роботи,

комп'ютерний клас на 15 місць (нині – у 10 корпусі НаУКМА, буде перенесено в 7 корпус).

Аспіранти користуються обладнаними приміщеннями Наукової бібліотеки НаУКМА та Американської бібліотеки ім. В. Китастого НаУКМА.

Наукова бібліотека НаУКМА – головний ресурсний центр наукової та академічної діяльності НаУКМА, лідер у бібліотечно-інформаційному світі країни з огляду на розвиток фондів, зокрема електронного (власна електронна бібліотека, інституційний репозитарій наукових матеріалів eKMAIR, управління ліцензованими електронними ресурсами – 44 бази даних, понад 100 тисяч назв е-журналів, е-книжок, е-дисертацій станом на січень 2020, серед них Web of Science, Scopus, EBSCO, JStor, ProQuest Dissertations, Springer, Gale, HINARY, ARDI, AGORA), впроваджена автоматизована бібліотечно-інформаційна система ALEPH. Наукова бібліотека НаУКМА – організатор консорціуму ЕЛІБУКР («Електронна бібліотека України»), що об'єднує 35 бібліотек країни.

Загальний фонд: 845152 прим./ 476703 назв, електронний фонд: 101607 назв ресурсів (44 бази даних), загальний друкований фонд: 743545 прим./ 375096 назв, 26 фондів архівних документів (13 213 справ). (www.library.ukma.edu.ua)

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Докторська школа ім. родини Юхименків (заснована 2008 р.) створює освітнє середовище, сприятливе для набуття докторантами фахової зрілості, спроможності до творчої ініціативи та самостійних наукових досліджень, навичок і досвіду комунікації у межах міжнародної академічної спільноти.

Графік освітнього процесу (Академічний календар Докторської школи ім. родини Юхименків НаУКМА) має на меті забезпечити час для збалансованої і планомірної роботи аспірантів з розвитку фахових і загальних компетентностей (під час навчальної роботи у семестрах) та для індивідуальної дослідницької діяльності (під час дослідницьких періодів).

Модель навчального року для третього і четвертого року навчання передбачає лише дослідницькі періоди, в межах яких відбуваються регулярні зустрічі з науковим керівником та індивідуальна дослідницька робота, а також участь у щорічній звітній конференції аспірантів і канікули.

Форми аудиторної роботи передбачають можливість максимального забезпечення індивідуальних дослідницьких потреб аспіранта й особливостей підготовки за різним фахом: варіативні форми аудиторної роботи самостійно планують викладачі окремих дисциплін, у кожному курсі передбачені індивідуальні консультації. Завдання для самостійної роботи максимально пов'язані з планом і завданнями індивідуального дослідницького проекту аспіранта.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Навчальний простір Докторської школи імені родини Юхименків (7 корпус, 4 поверх) створює можливості для спілкування та навчання аспірантів: є дві спеціалізовані аудиторії для проведення занять, забезпечених усім необхідним обладнанням; конференційний простір із обладнанням для дистанційного навчання та комунікації; відкритий навчальний простір, місця для індивідуальної роботи, простір для спілкування і групової роботи. Обладнаний комп'ютерний клас на 15 місць.

Аспіранти користуються приміщеннями та обладнаними аудиторіями Наукової бібліотеки НаУКМА та Американської бібліотеки ім. В. Китастого НаУКМА.

В НаУКМА працює Центр соціально-психологічної адаптації (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/spilnoti/students-life/psy-help>), в якому можна отримати консультацію психолога безкоштовно.

На території НаУКМА (у навчальному корпусі №1) розташована медична частина (лікар-терапевт і медична сестра), яка надає невідкладну лікарську допомогу, зокрема аспірантам та співробітникам НаУКМА.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Інформаційна підтримка аспірантам НаУКМА надається через сайт університету (<https://www.ukma.edu.ua/>), сторінки підрозділів НаУКМА у соціальних мережах, через розсилку повідомлень на персональні скриньки. Зокрема сторінка Докторської школи у мережі Facebook (<https://www.facebook.com/gradschool.naukma/?ref=bookmarks>) надає інформацію про можливості навчання, підтримку проєктів, відкриті освітні події, новини університету.

Аспіранти НаУКМА на час свого навчання мають можливість користуватися корпоративними сервісами НаУКМА з використанням пакету Office 365 для навчальних закладів (корпоративна пошта, календарі, спільна робота з документами тощо).

Наукова бібліотека НаУКМА надає аспірантам підтримку і допомогу в пошуку та аналізі інформації, публікаційній активності: зокрема щодо користування базами даних та пошуковими системами, роботи наукових видань НаУКМА, завантаження матеріалів до інституційної бази даних eKMAIR, у пошуку матеріалів у наукових базах даних (Електронна доставка документів), у визначенні коду УДК публікацій, створенні авторських ідентифікаторів науковців (ORCID, Publons) тощо: <https://library.ukma.edu.ua/index.php?id=41>.

Інформація щодо навчальних дисциплін розташована на DistEdu (Moodle).

Окрім офісу Докторської школи ім. родини Юхименків, аспіранти можуть користуватися консультативною підтримкою усіх підрозділів НаУКМА: відділу міжнародного співробітництва НаУКМА (<https://dfc.ukma.edu.ua/>), Центру кар'єри та працевлаштування студентів та випускників НаУКМА (<https://jss.ukma.edu.ua/>), відділу по роботі з випускниками НаУКМА (<https://alumni.ukma.edu.ua/>), а також Культурно-мистецького центру.

Відповідно до «Порядку використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення студентам і аспірантам Національного університету «Києво-Могилянська академія», затвердженого Наказом №36 від 30.01.2017 р., на підставі заяв і підтверджувальних документів, які надають аспіранти, щороку за рахунок економії стипендіального фонду надається матеріальна допомога, її розмір визначається за поданням завідувача докторантури, аспірантури НаУКМА і затверджується рішенням Стипендіальної комісії НаУКМА. Пріоритет надається аспірантам з інвалідністю та ускладненням стану здоров'я, переміщеним особам, аспірантам, які мають дітей до 3 років або дітей з інвалідністю чи особливими потребами.

За заявою аспіранту може надаватися місце для проживання в гуртожитках НаУКМА.

Аспіранти можуть звернутися у випадку складних сімейних, особистих чи матеріальних обставин до офісу Докторської школи ім. родини Юхименків, а також до завідувачів кафедр і гарантів освітньо-наукових програм.

Аспіранти в скрутному матеріальному становищі можуть звертатися до кредитної спілки «Поміч» (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/spilnoti/spilka>).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

«План заходів з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року в частині доступності до будівель та приміщень НаУКМА для маломобільних груп населення» затверджений Наказом НаУКМА №236 від 31.05.2018 року. Розроблені «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення»; «Положення про службу нагляду за безпечним технічним станом будівель, споруд та інженерних мереж»; призначена відповідальна особа за забезпечення супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення; призначено осіб, відповідальних за безпечний технічний стан будівель, споруд та інженерних мереж (Наказ НаУКМА №490 від 16.12.2016 року).

У деяких корпусах встановлені пандуси і поручні біля входу зовні і всередині біля сходових клітин; влаштований спеціальний санітарний вузол в корпусі №4 і Бібліотеці імені Антоновичів НаУКМА.

З 2020 р. заняття з аспірантами відбуваються в Навчальному просторі Докторської школи (корпус 7, 4 поверх), який обладнаний спеціальним ліфтом.

Особи з інвалідністю можуть отримати віддалений доступ до електронних ресурсів Наукової бібліотеки НаУКМА <https://library.ukma.edu.ua/index.php?id=580>, дистанційно виконувати завдання.

Аспірантам з інвалідністю щороку надається матеріальна допомога відповідно до «Порядку використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення студентам і аспірантам Національного університету «Києво-Могилянська академія», затвердженого Наказом №36 від 30.01.2017 р.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Процедури врегулювання ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, визначено Положенням «Політика попередження і боротьби з сексуальними домаганнями у НаУКМА» - https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumentynaukma/doc_download/785-polozhennia-polityka-poperedzhennia-i-borotby-z-seksualnymydomahanniamy-u-naukma.

Окрім сексуальних домагань, цим документом заборонено будь-які дискримінаційні висловлювання (висловлювання, що містять образливі, принизливі твердження щодо осіб на підставі статі, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації тощо), утиски щодо будь-якої особи або групи осіб і прояви мови ворожнечі на підставі статі. Відповідно до нього в університеті сформовано Комітет із попередження і боротьби з сексуальними домаганнями - <https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/spilnoti/studentslife/4213-komitet-iz-poperedzhennia-i-borotby-iz-seksualnymy-domahanniamy>.

У НаУКМА також визначено політику врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із корупцією. Її прояви визначено як порушення академічної доброчесності («Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА», п. 3.1.7, https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma). Відповідно до п. 3.7 Положення вчинення хабарництва тягне за собою відрахування з НаУКМА і про факт зловживання повідомляється Національній поліції України.

Відповідно до розділу IV «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА» аспіранти можуть звертатися до Апеляційної комісії з питань академічної доброчесності НаУКМА для оскарження рішень про притягнення до академічної відповідальності у випадку, якщо розглядається питання про порушення академічної доброчесності.

Аспіранти ознайомлюються з положеннями під час процедури зарахування і в межах курсів Сесії настановчого навчання, яка передбачена на початку кожного навчального року Академічним календарем.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Розроблення освітніх програм відбувається відповідно до інституційних рекомендацій із урахуванням особливостей

планування навчання на третьому освітньо-науковому рівні. Зокрема група забезпечення ОНП скеровується такими документами:

«Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм» (Наказ №186 від 16.05.2016 р.) -

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normativna-baza-naukma/6-navchalno-metodychne-zabezpechennia-osvitnoi-diialnosti/8-normativni-dokumenty-naukma/10-metodychni-rekomendatsii

Загальні положення щодо їхнього змісту і складання навчального плану освітніх програм, а також процедура затвердження освітніх програм регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в НАУКМА» - (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/825-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma, п. 4.2–4.8.

«Концепція внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання» - Наказ №107 від 22.02.2018 -

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/572-kontseptsiia-vnutrishnoho-zabezpechennia-iakosti-navchannia-i-vykladannia

«Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НАУКМА» - Наказ №299 від 06.07.2018 р. -

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/750-polozhennia-pro-vnutrishnie-zabezpechennia-iakosti-osvity-naukma

«Концепція забезпечення якості освіти в НАУКМА» - Наказ №518 від 30.12.2016 р.

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/571-kontseptsiia-zabezpechennia-iakosti-osvity-v-naukma

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

«Цикл загальної підготовки» був суттєво оновлений і розширений у травні 2019 р.: був запроваджений цикл вибіркових дисциплін із актуальних загальних компетентностей згідно рекомендацій EUA Council for Doctoral Education (EUA-CDE) та EURODOC, за результатами обговорення в рамках семінару проєкту Erasmus+ ДокХаб (м. Харків) за участі експертів із Університету Тампере (Фінляндія), розширений перелік вибіркових дисциплін у всіх блоках, змінений порядок викладання дисципліни «Практика викладання фахових дисциплін». (Ухвала Вченої ради НАУКМА від 30.05.2019) - <https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/vchena-rada/materialy-zasidan>.

Цикл дисциплін професійної підготовки ОНП «Теорія, історія української мови та компаративістика» розроблено з урахуванням потреби формування в аспірантів глибоких знань сучасних ключових концепцій мовознавчої теорії, навичок практичного аналізу мовних фактів за допомогою найефективніших методів і прийомів сучасної лінгвістики, тому оновлення змісту дисциплін відбуває тенденції розвитку мовознавчої науки у світі. Моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм за потреби здійснюється робочими групами, які можуть створюватися за рішенням кафедр з метою забезпечення якості викладання та навчання на освітній програмі. У таких робочих групах можуть брати участь як науково-педагогічні працівники НАУКМА, так і сторонні дослідники, які є провідними фахівцями в галузі, а також роботодавці (п. 4.2 Положення). Періодичний перегляд окремих освітніх компонентів (дисциплін) у рамках освітніх програм здійснюється щороку, відповідно до Методичних рекомендацій щодо розробки навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (додаток до наказу НАУКМА від 07.12.2018 №529).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Адміністрація Докторської школи ім. родини Юхименків здійснює постійний моніторинг результатів навчання, даних зворотного зв'язку від аспірантів і науковців, що надають наукову освіту в НАУКМА, зокрема щодо змісту навчальних дисциплін, наукового керівництва, виконання індивідуального наукового дослідження, публікації та презентації результатів дослідження. Отримані відомості є основою для перегляду форм і методів наукової освіти з метою підтримання високої академічної культури.

Щороку за ініціативою самих аспірантів чи адміністрації НАУКМА можуть пропонуватися додаткові тренінги, відкриті семінари, навчальні дослідницькі проєкти, відкриті лекції, літні школи та інші навчальні події, що формують DS Curriculum – спеціальну відкриту програму Докторської школи ім. родини Юхименків.

У 2018 р. був обраний представник аспірантів у Вченій раді НАУКМА, де розглядаються питання удосконалення освітньо-наукових програм, затверджуються моделі і типові плани підготовки здобувачів ступеня доктора філософії. Опитування допомагає виявити і усунути проблеми щодо наповнення освітньої програми і якості викладання дисциплін. За результатами опитування було удосконалено викладання низки дисциплін. Зокрема, поглиблено інтеграцію навчання й дослідження власних наукових тем аспірантів.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Аспіранти НАУКМА не мають окремого органу самоврядування, цю функцію виконують Загальні збори аспірантів і докторантів НАУКМА та Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Відповідно до п.3.1.5 «Положення про Вчену раду НАУКМА» (Наказ №410 від 21.10.2016 р.) у квітні 2018 р. був обраний виборний представник аспірантів і докторантів. На підставі Протоколу загальних зборів №1 від 20.04.2018 р. за Ухвалою Вченої ради НАУКМА від 25.06.2018 р., аспірантка Слободян Оксана Романівна (спеціальність «033 Філософія») була введена до складу Вченої ради НАУКМА.

https://www.ukma.edu.ua/images/docs/vchenarada/2018/Uhvaly_25.06.2018.pdf

Аспірантка О. Р. Слободян регулярно бере участь у засіданнях Вченої ради НаУКМА, де може представляти позицію аспірантів і докторантів у всіх питаннях, зокрема тих, які стосуються в організації наукової освіти, брати участь в обговореннях щодо вдосконалення освітньо-наукових програм, моделі і типового плану підготовки здобувачів ступеня доктора філософії.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Мовознавчі кафедри НаУКМА співпрацюють із провідними науковими установами України: Інститутом української мови НАН України, Інститутом мовознавства ім. О. О. Потебні НАН, Українським мовно-інформаційним фондом НАН України. Ця співпраця дає змогу визначати актуальні завдання для дослідницької діяльності аспірантів. Провідні наукові співробітники очолюють комісії із захисту кваліфікаційних праць (д. ф. н. Селігей О. П., д. ф. н. Черниш Т. О.), беруть участь в обговоренні напрямів і результатів діяльності наукових шкіл кафедри української мови. Презентація результатів діяльності та обговорення перспектив розвитку наукових шкіл кафедри української мови здійснюється в межах Міжнародної наукової конференції «Мова: класичне – модерне – постмодерне». Зокрема, наукова школа соціолінгвістики виступає організатором круглих столів, що відбуваються в межах конференції.

Для поглиблення інтеграції освіти з практикою кафедри запрошують лекторів: д. ф. н. Вербича С. О (Інститут української мови НАН України), д.ф.н. Селігея П. О., к.ф.н. Скопненка О. І., к.ф.н. Зимовець Г. В. (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України).

Мовознавчі кафедри НаУКМА відстежують нові тенденції на ринку праці для адаптації освітніх програм до потреб здобувачів освіти. Наслідком такого моніторингу є вдосконалення змісту курсів. Відбуваються зустрічі аспірантів з потенційними працевластцями, зокрема щороку НаУКМА проводить Ярмарок кар'єри в Могилянці.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Всі випускники НаУКМА заповнюють анкети, з ними регулярно підтримують зв'язок через розсилки та спеціальні заходи, опитування.

При службі Президента НаУКМА діє окремий напрям комунікації з випускниками (<https://alumni.ukma.edu.ua/>), який тісно співпрацює із Асоціацією випускників НаУКМА (<http://kmaalumni.org.ua/>), у тому числі й відслідковуючи кар'єрний шлях випускників. Узагальнену інформацію наведено у Довідці про працевлаштування випускників НаУКМА https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/114-zvity-naukma-pro-vykonannya-kryteriiv-natsionalnoho/133-zvit-za-2017/117-premialni-kryterii Мовознавчі кафедри НаУКМА проводять опитування випускників кафедри щодо їхнього працевлаштування, з'ясовуючи потреби ринку і проводячи відповідне коригування ОНП.

Частина випускників освітньої програми, які успішно захистили кандидатські дисертації, продовжують професійну діяльність у НаУКМА, зокрема А. В. Онатій, І. Є. Ренчка, Л. М. Підкуймуха (кафедра української мови), Н. М. Тома, К. Р. Близнюк (кафедра загального і слов'янського мовознавства). Вони беруть участь у вдосконаленні ОНП, висловлюючи свої зауваження і побажання на засіданнях відповідних кафедр. Н. С. Кісс (Трач) – представниця школи соціолінгвістики Л. Т. Масенко – працює в Інституті славистики Гіссенського університету ім. Юстуса Лібіга (Німеччина). Досвід її роботи враховано у проектуванні курсу «Соціолінгвістика: теорія та методологія дослідження».

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Перегляд програм у 2017 р.: усунуто перевантаження аудиторними годинами, максимально зближено завдання плану наукової роботи і навчання.

У 2018 р: збільшення годин англійської мови у зв'язку з неефективністю викладання раз на тиждень.

У 2019: зміна концепції курсу «Практика викладання фахових дисциплін» – активне самостійне викладання замість прослуховування занять.

Орієнтованою на наукові інтереси аспірантів стала дисципліна мовної підготовки «Культура наукової мови», у центрі уваги якої – робота з фаховими текстами й мовне вдосконалення усної та писемної презентації результатів власних наукових досліджень.

У межах ОНП «Теорія, історія української мови та компаративістика» вже було виявлено та успішно виправлено деякі недоліки, зокрема у процесі викладання курсів Циклу професійних дисциплін увагу зосереджено на розвитку індивідуальних дослідницьких навичок аспірантів.

З метою врахування сучасних тенденцій у сфері презентації результатів соціолінгвістичних досліджень оновлено вимоги до дослідницьких робіт, які реалізують аспіранти в межах курсу «Соціолінгвістика: теорія та методологія дослідження».

Для підвищення якості досліджень до наукового керування аспірантами залучено іноземних фахівців. А. І. Даниленко, професор кафедри сучасних мов і культур університету ПЕЙС (Нью-Йорк) став одним із наукових керівників О. Я. Лебедівни.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Освітньо-наукова програма «Теорія, історія української мови та компаративістика» проходить процедуру акредитації вперше.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Співпраця з академічним середовищем з метою забезпечення якості викладання в НаУКМА провадиться відповідно до Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/750-polozhennia-pro-vnutrishnie-zabezpechennia-iakosti-osvity-naukma) і Положення про критерії, правила і процедури оцінювання навчально-методичної, наукової та організаційно-адміністративної діяльності науково-педагогічних (педагогічних працівників) НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/751-polozhennia-pro-kryterii-pravyly-i-protsedury-otsiniuvannia-navchalno-metodychnoi-naukovo-i-ta-orhanizatsiino-administratyvnoi-diialnosti-naukovo-pedahohichnykh-pedahohichnykh-pratsivnykiv-natsionalnoho-universytetu-kyievo-mohylianska-akademiiia).

В університеті діє моніторинг якості викладання та наукової діяльності викладачів. Відповідно до цих нормативних документів, здійснюється заохочення викладачів. За результатами моніторингу, кафедри мають можливість надавати рекомендації щодо покращення якості викладання окремих дисциплін.

Колегіальне обговорення процесу навчання на третьому рівні вищої освіти здобувачами освіти, науково-педагогічними працівниками та іншими стейкхолдерами відбувається регулярно у рамках щорічних підсумкових конференцій A LINEA.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Координацію підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації у формі аспірантури в НаУКМА здійснює Докторська школа ім. родини Юхименків (заснована 2008 р.), що є навчально-дослідницьким підрозділом і має на меті створення навчального середовища, сприятливого для набуття докторантами фахової зрілості, спроможності до творчої ініціативи та самостійних наукових досліджень, навичок і досвіду комунікації у рамках міжнародної академічної спільноти.

Діяльність Докторської школи підпорядкована Віце-президенту з наукової роботи та інформатизації НаУКМА Ярошенко Т. О., к. іст.н., доценту.

Питання якості і змісту наукової освіти регулярно розглядають на засіданнях Вченої ради НаУКМА, щорічно за результатами опитувань аспірантів і відгуків викладачів і гарантів переглядається модель і типовий план підготовки здобувачів ступеня доктора філософії.

Для забезпечення якості викладання, навчання і наукового керівництва у 2018 р. була створена Рада Докторської школи імені родини Юхименків (Ухвала Вченої ради НаУКМА від 29.03.2018 р., протокол № 3 https://www.ukma.edu.ua/images/docs/vchenarada/2018/Uhvaly_VR_29.03.2.pdf).

Фахові спільноти освітньо-наукових програм, кафедри НаУКМА під час щорічної атестації розглядають питання успішного виконання індивідуальних наукових планів аспірантів.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Основним документом, який регулює права та обов'язки всіх учасників навчального процесу в НаУКМА, є Статут НаУКМА: https://www.ukma.edu.ua/index.php/aboutus/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1-statut-naukma.

Розподіл прав і обов'язків сторін безпосередньо під час здійснення навчального процесу регулюється також «Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА»: https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumentynaukma/doc_download/50-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma Крім того, співробітники і студенти НаУКМА зобов'язані дотримуватися «Правил внутрішнього розпорядку НаУКМА»: https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumentynaukma/doc_download/102-pravyly-vnutrishnoho-rozporiadku.

Важливим документом, що регулює права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу, також є «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА» https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_view/577polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma.

Усі ці документи викладено у вільний доступ на сайті університету.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://www.ukma.edu.ua/index.php/aspirantura>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про

освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Опис освітньо-наукової програми «Теорія, історія української мови та компаративістика» оприлюднено на сайті НаУКМА:

<https://www.ukma.edu.ua/index.php/aspirantura>

Інформація про програму розміщена також на сайті:

<https://vstup.ukma.edu.ua/doktorska-shkola-im-yuhymenkiv-naukma/perelik-spetsialnostej/>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Щоб надати аспіранту освітню підтримку у проведенні наукового дослідження, у навчальному плані є дисципліни, що відповідають тематиці кожного: «Аспірантський дослідницький семінар», «Розробка дисертаційного проекту». Навчальний процес передбачає формування гнучкого індивідуального плану підготовки кожного аспіранта з урахуванням його наукових інтересів, чому сприяє і суттєвий відсоток вибіркового дисциплін, і можливість вивчення окремих дисциплін в одному з західних університетів-партнерів завдяки Міжнародним проектам, участі у Програмах мобільності.

Цикл дисциплін професійної підготовки сформований з урахуванням напрямів досліджень, які провадять наукові школи мовознавчих кафедр університету і в межах яких здійснюють власні дослідження аспіранти. У курсі «Мова і мовознавство» завдяки виконанню індивідуальних завдань аспіранти найдокладніше вивчають питання лінгвістичних учень, які стосуються проблематики їхніх дисертаційних праць. Більше половини аудиторних занять дисципліни «Аспірантський дослідницький семінар» присвячено виробленню навичок самостійної наукової роботи з проблем, що належать до кола наукових інтересів аспірантів, а залік передбачає захист тези з досліджуваної теми. Оскільки більшість аспірантів з огляду на специфіку досліджень потребують ґрунтовного вивчення соціолінгвістичної проблематики, з-поміж вибіркового курсів запропоновано дисципліну «Соціолінгвістика: теорія та методологія дослідження».

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

ОНП відрізняється активними методами навчання, а також навчанням через дослідження (Learning by doing research), чому сприяє введення аспірантів в наукові дослідницькі групи, співпраця з науковими консультантами з західних університетів.

Аспіранти систематично отримують наукове консультування від кваліфікованих наукових керівників. Кожен аспірант виконує індивідуальний план наукової роботи і систематично звітує про хід його виконання на засіданні кафедри.

ОНП охоплює дисципліни, що забезпечують належний рівень підготовки до виконання дослідження з мовознавства. Курси «Логіка, методологія та етика наукового дослідження», «Трансформації в історії науки» висвітлюють аспекти, важливі для розуміння лінгвістичних концепцій, формування власного бачення досліджуваної проблематики та підготовки теоретичної частини дисертації. Дисципліни «Цифрова наука та інформаційна грамотність», «Управління даними досліджень» подають відомості та формують навички, що потрібні для максимального охоплення й аналізу сучасних наукових джерел із лінгвістики, добору та опрацювання фактичного матеріалу. Комплекс дисциплін професійної підготовки поглиблює теоретичні знання з різних галузей лінгвістики («Мова і мовознавство»); сприяє оволодінню методами, методиками, потрібними для опрацювання фактичного матеріалу з власної теми дослідження («Аспірантський дослідницький семінар»), а також за потреби забезпечує поглиблене вивчення того курсу магістерської програми, який стосується досліджуваної проблематики.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Серед програмних результатів було визначено «здатність популяризувати наукові знання», «навички передавання й поширення наукових знань», тож здобувачі ступеня доктора філософії у НаУКМА мають можливість вибудувати власну викладацьку компетентність, обираючи на додаток до нормативних курсів («Викладання в системі вищої освіти», «Практика викладання фахових дисциплін») вибірково дисципліни, спрямовані на розвиток викладацької майстерності: «Стратегії викладання для активного навчання впродовж життя», «Дистанційне і змішане навчання». Крім того, передбачене активне залучення аспірантів до проведення відкритих семінарських занять. Значна увага приділяється правилам академічної доброчесності в науково-педагогічній діяльності. Все це дає можливість для кожного аспіранта вибудувати індивідуальну траєкторію підготовки до викладацької діяльності, сприяє формуванню його викладацької майстерності з врахуванням нових методів та підходів.

Особливе місце в програмі відведено викладацькій практиці у вигляді спеціального курсу, який зорієнтований на формування умінь планувати й проводити аудиторні заняття з урахуванням особливостей і вимог фахової підготовки, координувати самостійну роботу, розв'язувати проблемні ситуації тощо. Проходження практики передбачає відвідування та проведення аспірантами лекційних і семінарських занять у рамках курсів, що викладаються в НаУКМА.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Теми наукових досліджень аспірантів обрано з урахуванням наукового досвіду й інтересів наукових керівників. Д. філол. н., проф. Л. Т. Масенко є знаним фахівцем із соціолінгвістики, засновником наукової школи соціолінгвістики в НАУКМА. У межах цієї наукової школи здійснює дослідження С. М. Немировська.

Тема дослідження О. І. Далєбіги відповідає науковим інтересам її наукового керівника – к. н. із соц. комунікацій, доц. С. І. Куранової. Вона є членом комісії з лінгвістики дискурсу при Міжнародному комітеті славістів ЮНЕСКО, автором навчального посібника «Основи психолінгвістики», має низку публікацій із зазначеної проблематики. Д. філол. н., доц. Н. В. Кобченко є фахівцем у галузі функційно-категорійної граматики, зокрема аналізу речень на формально-синтаксичному, семантико-синтаксичному й комунікативному рівнях. М. О. Чадук виконує дослідження, аналізуючи згадані аспекти речень із погляду теорії мовленнєвого впливу.

Тема дослідження О. В. Бондаренко «Вираження причиново-наслідкових відношень у науковому тексті» безпосередньо стосується напряму наукової діяльності д. філол. н., проф. В. М. Ожогана, який є фахівцем із синтаксису сучасної української мови.

Дослідження О. Я. Лебедівни належить до кола наукових інтересів її керівників: к. філол. н., доц. Л. В. Дикої та проф. А. І. Даниленка. Л. В. Дика є автором низки статей із діалектології, укладачем діалектних хрестоматій. А. І. Даниленко – знаний фахівець з історії мови, один із перекладачів «Історичної фонології» Ю. Шевельова.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

З 2011 р. відбувається щорічна звітна конференція аспірантів (PhD) «A LINEA».

<https://www.ukma.edu.ua/index.php/aspirantura>

Щороку виділяються кошти для забезпечення відряджень аспірантів у межах України (Накази НАУКМА).

Відповідно до «Положення іменного фонду (ендаументу) РОДИНИ ЮХИМЕНКІВ Міжнародного Благодійного Фонду відродження Києво-Могилянської Академії для розвитку Докторської Школи імені родини Юхименків» з 2016 р. щорічно проводяться конкурси індивідуальних дослідницьких проектів:

<https://www.ukma.edu.ua/index.php/2018-03-26-09-25-56/3677-konkurs-fondu-rodyny-yukhymenkiv> О. Лебедівна за кошти гранту проводила дослідження 2018 р., 2019 р.

За Угодою між НАУКМА та Фондацією Лозинських (США), укладеною на 2018-2021 рр., згідно з «Положенням про дослідницькі гранти Фондації Лозинських в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (затвердженого Наказом №595 від 31.12.2018 р.) щороку 5 аспірантів НАУКМА (за результатами конкурсу) отримують дослідницькі гранти: <https://www.ukma.edu.ua/index.php/2018-03-26-09-25-56/4021-konkurs-fondu-lozynskykh>

Мовознавчі кафедри університету є організаторами регулярних наукових конференцій: Міжнародної конференції «Мова: класичне – модерне – постмодерне», Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих учених «Мовний простір слов'янського світу».

Університет є засновником фахового видання з мовознавства «Мова: класичне – модерне – постмодерне».

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

НАУКМА є національним координатором міжнародного проекту Erasmus+ «Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України» (Structuring cooperation in doctoral research, transferrable skills training, and academic writing instruction in Ukraine's regions: 574 064-EPP-1-2016-1-LT-EPPKA2-SVHE-SP) – скорочено «DocHub». У 2017-2019 рр. викладачі і аспіранти НАУКМА долучилися до тренінгів і семінарів: <http://dochub.com.ua/>

У 2019 р. аспіранти і викладачі брали участь у реалізації проекту Erasmus+ «Розвиток спроможностей щодо запровадження студентської мобільності в університетах України та Сербії: 574050-EPP-1-2016-1-DE-EPPKA2-SVHE-SP (Students' Mobility Capacity Building in Higher Education in Ukraine and Serbia) – скорочено «Мілетус».

<https://miletus.mnau.edu.ua/> Зокрема, О. Далєбіга взяла участь у реалізації цього проекту у Ниському університеті (м. Ниш, Сербія).

О. Лебедівна: 13.10.2017-31.12.2017 – наукове стажування у Варшавському університеті (Польща), 1-30.07.2018 та 7.01.-1.02.2019 – у Вільнюському університеті (Литва); С. Немировська: 24-30.06.2018 – у Єнському університеті (Німеччина); 9-15.12.2019 – в Гіссенському університеті ім. Юстуса Лібіґа (Німеччина).

У 2017-2019 рр. Фондом Western NIS Enterprise Fund (WNISEF) і НАУКМА був започаткований конкурс проектів для участі в міжнародних наукових конференціях: <https://www.ukma.edu.ua/index.php/2018-03-26-09-25-56/3651-konkurs-western-nis-enterprise-fund>

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Доц. Л. В. Дика, доц. Н. В. Кобченко, проф. Л. Т. Масенко, проф. В. М. Ожоган беруть участь у виконанні науково-дослідної теми кафедри української мови «Українська мова: історія та сучасність» (реєстраційний номер в УкрІНТЕІ: 0117U007126). Утіленням окремих напрямів дослідження стали монографії Л. Т. Масенко «Мова радянського тоталітаризму» (К.: ТОВ «Видавництво «КЛІО»», 2017, 240 с.) та Н. В. Кобченко «Система подвійних синтаксичних зв'язків у граматичному ладі сучасної української мови» (К.: ВД «Освіта України», 2018, 514 с.).

Крім того, проф. Л. Т. Масенко бере участь у проекті № 62700395 Фонду Фольксваген «Bi- and multilingualism between conflict intensification and conflict resolution. Ethno-linguistic conflicts, language politics and contact situations in post-Soviet Ukraine and Russia». Партнери: Гіссенський Центр Східної Європи, Гіссенський ун-т ім. Юстуса Лібіґа та

Інститут української мови НАН України.

А. І. Даниленко разом із др. Мотокі Номаті, Слов'янсько-Євразійський дослідний центр при університеті Хоккайдо, Саппоро (Японія) працює над проектом Slavic on the Language Map of Europe: Historical and Areal-Typological Dimensions (тривалість 2013-2019).

Доц. С. І. Куранова є членом комісії з лінгвістики дискурсу при Міжнародному комітеті славістів ЮНЕСКО, а також бере участь у виконанні наукової теми кафедри загального та слов'янського мовознавства «Лексика та граматики мовних систем: діячість і сучасний стан» (реєстраційний номер в УкрПНТЕІ: 0118U001739).

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

«Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року)

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/71-normatyvni-dokumenty

у п.1.2. визначає академічну доброчесність засадничою цінністю освітнього і наукового процесів. Дотримання академічної доброчесності в контексті наукової роботи передбачає надання достовірної інформації про результати наукової діяльності, використанні методики і джерела інформації (п.1.5 (4)).

Передбачена перевірка всіх дисертацій аспірантів 4 р.н., які будуть подаватися на кафедру для отримання «Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації», що передбачено процедурою завершення аспірантури (п.4.5.1-4.5.5) Порухення академічної доброчесності при написанні дисертації тягне за собою відрахування з НаУКМА. (п.3.2.)

У разі отримання факультетом (кафедрою) інформації щодо порушень факультет створює комісію, яка розглядає питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності. (п.4.6)

Вчинення будь-якого порушення академічної доброчесності при написанні статті, тез виступу на конференції чи круглому столі тягне за собою відрахування з НаУКМА (п.3.4).

Публікації, подані до наукових видань НаУКМА, проходять перевірку в межах процедури peer-review.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Норми «Положенні про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА», норми «Положення про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування у навчальному процесі НаУКМА» (2009) (<https://web.ukma.edu.ua/images/docs/nakaz-279.pdf>) та Положення про Комітет з етики наукових досліджень Вченої ради НаУКМА (2016) (file:///C:/Users/admin/Downloads/order148.pdf) застосовуються і до викладачів програми. Усі публікації, подані до наукових видань НаУКМА, проходять перевірку в межах процедури peer-review.

Особи, які вчинили порушення академічної доброчесності в процесі наукової і науково-педагогічної роботи не залучаються до наукового керівництва.

Добір наукових керівників затверджується колегіальним рішенням кафедри.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

ОНП «Теорія, історія української мови та компаративістика» сформована так, щоб забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців – науковців і викладачів, які досконало володіють лінгвістичною теорією, здатні працювати за найкращими світовими стандартами, зберігаючи, творчо розвиваючи головні досягнення української мовознавчої науки і презентуючи їх на міжнародному рівні; які генерують оригінальні та плідні для суспільства ідеї, можуть креативно мислити та діяти.

Навчальні елементи ОНП спрямовані на оволодіння аспірантами компетентностями, що формують здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі лінгвістики, провадити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань, а також уміння їх впроваджувати в освітню та практичну діяльність.

Важливими перевагами ОНП є:

- відповідність організації та освітньої діяльності сучасним вимогам студентоцентрованого підходу;
- забезпечення можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок варіативності навчальних планів, різноманітності вибіркових дисциплін та спеціалізованих курсів;
- практична підготовка здобувачів вищої освіти, що забезпечується сучасними інноваційними курсами загальної та фахової підготовки та відповідним кадровим потенціалом кафедри української мови та кафедри загального і слов'янського мовознавства, сформованим із досвідчених науковців, які мають значні професійні здобутки в галузі мовознавства, долучені до міжнародних дослідницьких проектів;
- активна співпраця з провідними науково-дослідними установами України, зокрема з Інститутом мовознавства ім. О. О. Потебні НАНУ, Інститутом української мови НАНУ, Українським мовно-інформаційним фондом НАНУ;
- залучення провідних закордонних фахівців до керівництва науковою роботою аспірантів;
- створення можливостей для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів за рахунок проведення регулярних міжнародних наукових конференцій, наявності фахових видань;
- активна участь викладачів та аспірантів мовознавчих кафедр НаУКМА у міжнародних проектах та програмах

обміну. Налагодження процесу перезарахування дисциплін в зарубіжних університетах-партнерах. Водночас НаУКМА загалом та кафедра української мови зокрема з метою постійного розвитку та підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти визначають такі слабкі сторони ОП, опрацювання яких стане пріоритетом: недостатні можливості навчання для немобільних верств населення, недостатня кількість англійських дисциплін, потреба посилити забезпечення сучасними інформаційними технологіями та розширити можливості дистанційних форм навчання, а також залучення до викладання професорів з іноземних університетів.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Доцільно зосередити увагу на впровадженні низки нових освітніх підходів та розвитку прогресивних практик. Забезпечити розвиток дистанційних програм та запровадити змішане навчання (blended learning), що поєднуватиме он-лайн навчання, традиційне та самостійне навчання. Створення інформаційної платформи віртуального освітнього середовища, сприяння забезпеченню освітнього процесу сучасними технічними засобами та телекомунікаційними мережами. Розвиток концепції «Active learning». Розширення застосування проблемно-орієнтованого навчання (problem-based learning). Інтенсифікація наукової співпраці з провідними українськими університетами, науковими центрами, урядовими структурами, а також продовження участі у фундаментальних дослідженнях. Розвиток регіональних дослідницьких груп та проєктів, залучення аспірантів до роботи у міжгалузевих дослідженнях спільно з іншими університетами, науковими установами і організаціями згідно з концепцією «learning by doing research». Інтернаціоналізація дослідницької роботи й освітніх можливостей: поширення результатів наукових досліджень у міжнародній науковій спільноті завдяки розвитку міжнародних науково-дослідних міждисциплінарних груп спільно з науковцями західних університетів США, Німеччини, Австрії, Польщі тощо. Розвиток нових фундаментальних та прикладних досліджень в межах міжнародних програм співробітництва, зокрема співпраці з Інститутом славістики Гіссенського університету ім. Юстуса Лібіга (Німеччина), Варшавським університетом (Польща). Збереження орієнтації на сучасну європейську модель підготовки аспірантів, розвиток ОНП відповідно до тенденцій у професійній та науковій сферах. У 2020 році Докторська школа розпочне функціонування як регіональний міжінституційний центр (освітній кластер) підготовки науковців «ДокХаб». Викладання і навчання буде провадитися як за окремими спеціальностями і галузями, так і для розвитку універсальних навичок науковця. Навчальна програма, окремі тренінги викладатимуться у форматі змішаного навчання, що дасть змогу використовувати гнучкі формати навчання. Забезпечення ефективної роботи центру потребуватиме уточнення і оновлення Регламенту наукової освіти НаУКМА, розширення функцій підрозділу. Відповідно до Стратегічного плану розвитку НаУКМА на 2015-2025 роки, Програм розвитку е-освіти в НаУКМА на 2019-2023 рр., проєкту «Цифровий університет» університет послідовно створює електронне інформаційне середовище для забезпечення наукової роботи, навчального процесу, інформаційних і обчислювальних потреб структурних підрозділів університету із можливістю дистанційного захищеного доступу до такого середовища. Створено Центр Електронної Освіти (ЦЕО) – структурний підрозділ НаУКМА, що координує та консолідує напрацювання НаУКМА в галузі електронного (змішаного) навчання на бакалаврських, магістерських, сертифікатних та PhD програмах. Створює МВОК (масові відкриті он-лайн курси). Центр був заснований в грудні 2018 року та почав свою роботу з січня 2019 року.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від

імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Ожоган Василь Михайлович

Дата: 25.05.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Логіка, методологія та етика наукового дослідження	навчальна дисципліна	<i>Логіка, методологія та етика наукового дослідження N.pdf</i>	zncrLFIHYQo+vnIGZfw+GnVQ3oviGiYQRLTA3jgrvcw=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi; ips 21.5" wide), екран.
Цифрова наука та інформаційна грамотність	навчальна дисципліна	<i>Цифрова наука та інформаційна грамотність.pdf</i>	zauSDjiUojv5TbZffo/TTLJPHnCJeDaAjurunPVvV2E=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi; ips 21.5" wide), екран. Доступ до мережі інтернет Ресурси Наукової бібліотеки НаУКМА: інституційний репозитарій наукових матеріалів eKMAIR, управління ліцензованими електронними ресурсами - 44 бази даних, понад 100 тисяч назв е-журналів, е-книжок, е-дисертацій тощо станом на січень 2020, серед них Web of Science, Scopus, EBSCO, JStor, ProQuest Dissertations, Springer, Gale, HINARY, ARDI, AGORA та ін.)
Викладання в системі вищої освіти	навчальна дисципліна	<i>Викладання СВО.pdf</i>	wZJohO/DdIqCOsKPDNry++SQHCwt8SS2ig9fuYckO8=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi; ips 21.5" wide), екран. Доступ до мережі інтернет.
Культура наукової мови	навчальна дисципліна	<i>Культура наукової мови N.pdf</i>	q11bWzgGoq8LNOj+957fKC4Pmx1vPPZizOpWpvAxGn8=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi; ips 21.5" wide), екран. Доступ до мережі інтернет
Advanced English for Academic Communication - 1	навчальна дисципліна	<i>1Advanced English for Academic Communication - 1.pdf</i>	amOlkwNHmHuGJQ3K76RC4G6RZDO4jGe7IjRrV18cwo=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi; ips 21.5" wide), екран. Доступ до мережі інтернет. Комплект книжок з наукової англійської мови рівня C1: Academic Vocabulary in Use with Answers 2nd Edition, Cambridge Academic English C1 Advanced Student's Book, Cambridge Academic English C1 Advanced Teacher's Book, Cambridge English for Scientists inter Student's Book with Audio CDs, Cambridge Grammar and Vocabulary for Advanced with answers and Downloadable Audio, Cambridge Grammar of English. A Comprehensive Guide Paperback with CD-ROM, English for Academics Book 1 with Online Audio, English for Academics Book 2 with Online Audio, English for Financial Sector SB, English for Financial Sector TB, Grammar and Beyond Level 4 Student's Book, Grammar and Beyond Level 4

				<p>Workbook, Infotech 4th ed.SB English for computer users, Infotech 4th ed.TB English for computer users, Professional English: Dynamic Presentations Student's Book with Audio CDs, Skills for Effective Writing 4 Student's Book, Skills for Study 3 Student's Book with Downloadable Audio, Study Writing Second edition, The Official Cambridge Guide to IELTS Student's Book with answers with DVD-ROM, Trainer: Advanced 2nd Edition Six Practice Tests with Answers with Downloadable Audio</p>
Advanced English for Academic Communication -2	навчальна дисципліна	Advanced English for Academic Communication - 2.pdf	hoHGhO7Pm3TWVKqTtcmuVZPnlxwH48uB+EMKkWOiHvo=	<p>Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi;ips 21.5" wide), екран. Доступ до мережі інтернет. Комплект книжок з наукової англійської мови рівня C1: Academic Vocabulary in Use with Answers 2nd Edition, Cambridge Academic English C1 Advanced Student's Book, Cambridge Academic English C1 Advanced Teacher's Book, Cambridge English for Scientists inter Student's Book with Audio CDs, Cambridge Grammar and Vocabulary for Advanced with answers and Downloadable Audio, Cambridge Grammar of English. A Comprehensive Guide Paperback with CD-ROM, English for Academics Book 1 with Online Audio, English for Academics Book 2 with Online Audio, English for Financial Sector SB, English for Financial Sector TB, Grammar and Beyond Level 4 Student's Book, Grammar and Beyond Level 4 Workbook, Infotech 4th ed.SB English for computer users, Infotech 4th ed.TB English for computer users, Professional English: Dynamic Presentations Student's Book with Audio CDs, Skills for Effective Writing 4 Student's Book, Skills for Study 3 Student's Book with Downloadable Audio, Study Writing Second edition, The Official Cambridge Guide to IELTS Student's Book with answers with DVD-ROM, Trainer: Advanced 2nd Edition Six Practice Tests with Answers with Downloadable Audio</p>
Практика викладання фахових дисциплін	практика	Практика_викладання_фахових_дисциплін.pdf	Rg9ZQbaDKRarvUfYkSopMsdXXhNaXArSoLw5Yq5uZJQ=	<p>Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi;ips 21.5" wide), екран.</p>
Розробка дисертаційного проекту	навчальна дисципліна	Розробка_дисертаційного_проекту.pdf	Tix6bubg2NITu+mDLJeozt7EAuxcOV76UrgIXJJIJo=	<p>Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi;ips 21.5" wide), екран. Доступ до мережі інтернет.</p>
Аспірантський дослідницький семінар	навчальна дисципліна	Аспірантський_дослідницький_семінар.pdf	iZVaX6dkaTiJA8m65cdIwDcmz6NM2ivtZ+/IKTf3xsY=	<p>Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi;ips 21.5" wide), екран. Доступ до мережі інтернет.</p>

Мова і мовознавство	навчальна дисципліна	Мова і мовознавство.pdf	DZlOsVpOLqadkoX/tyYodHx8KURfspeEfA7gBoJCS9Q=	Обладнання для мультимедійних презентацій: проектор, комп'ютер (10 (IntelDCE6600/DDR3 2Gb/HDD 500Gb/DWD-RW. Monitor Phi; ips 21.5" wide), екран.
---------------------	----------------------	-------------------------	--	--

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
204488	Лютий Тарас Володимирович	Професор, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом магістра, Національний університет "Києво-Могилянська академія", рік закінчення: 2000, спеціальність: 030101 Філософія, Диплом доктора наук ДД 007442, виданий 27.05.2009, Атестація доцента 12ДЦ 025605, виданий 01.07.2011	15	Логіка, методологія та етика наукового дослідження	Т. В. Лютий – відомий український філософ, фахівець з історії філософії та актуальних питань сучасної філософії, зокрема методології наукового пізнання, наукової раціональності та ін. Викладає курси «Історія науки» та «Філософія науки» в НаУКМА. Автор близько 100 наукових публікацій, зокрема монографій: Лютий Т. В. Пригоди філософських ідей Західного світу (від давнини до сучасності) / Т. В. Лютий. – К. : Темпора, 2019. – 384 с.; Лютий Т.В. Розумність нерозумного. – К. : Парапан, 2007. – 420 та ін. Підвищення кваліфікації в Університеті менеджменту освіти НАПН України (свідоцтво: серія СП № 35830447 / 1385-19, від 22.06.2019 р.). Член спеціалізованої вченої ради Д 26.161.02 в Інституті філософії ім. Г.С. Сковороди НАНУ.
299162	Ярошенко Тетяна Олександрівна	Доцент, Сумісництво	Факультет соціальних наук і соціальних технологій	Диплом кандидата наук ДК 050627, виданий 28.04.2009, Атестація доцента 12ДЦ 042165, виданий 28.04.2015	11	Цифрова наука та інформаційна грамотність	Т. О. Ярошенко є відомим українським фахівцем із цифрової науки та бібліотечного знання. Член Бібліотечної ради при Міністерстві культури України, робочих груп МОН «Цифровізація науки. Національна хмара відкритої науки» та створення Національного репозитарію академічних текстів, Експертної ради Українського

						<p>Інституту Книги, редколегії видання «Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук»; виконавчий директор ГО «ЕЛІБУКР: Електронна бібліотека України» та ін. Автор посібників з питань «відкритої науки» та використання цифрових видань у науковій і освітній діяльності. Т.О. Ярошенко бере активну участь міжнародних наукових проєктах (Фулбрайт, Erasmus+ DocHub), проходила низку міжнародних стажувань. Підвищення кваліфікації в Університеті Менеджменту освіти НАПНУ за категорією «Ректори, проректори університетів, академій, інститутів), лютий – червень 2019, свідоцтво СП 35830447/ 0838 – 19</p>
149663	Чуканова Світлана Олександрівна	Провідний бібліотекар			0	<p>Цифрова наука та інформаційна грамотність</p> <p>Старший викладач кафедри психології та педагогіки ФСНСТ, завідувач сектору Наукової бібліотеки НаУКМА, координатор Американської бібліотеки ім. В. Китастого С.О. Чуканова у 2016 р. захистила дисертацію «Професійна підготовка фахівців із бібліотекознавства та інформології у системі вищої освіти США», є розробником і викладачем масових он-лайн курсів «Академічна доброчесність в університеті», «Наукова комунікація в цифрову епоху», має низку публікацій з проблеми управління даними, бере участь у проєкті Erasmus+ DocHub (2019-2020).</p>
264632	Бушай Ігор Михайлович	професор, Основне місце роботи	Факультет соціальних наук і соціальних технологій	Диплом доктора наук ДД 2008247, виданий 14.04.2010, Аттестат професора 12ПР 008514, виданий 01.03.2013	18	<p>Викладання в системі вищої освіти</p> <p>І. М. Бушай захистив докторську дисертацію за педагогічною тематикою: «Психологічні основи становлення образу світу дітей шкільного віку», має додаткову кваліфікацію – практичний психолог системи освіти, наукові публікації.</p>

						<p>І. М. Бушай має великий досвід викладання і розробки навчальних дисциплін у різних ЗВО України, є професором European Center of Psychotechnologies (Болгарія). Консультативна психологія [Текст] : навч. посіб. / [І. С. Булах, І. М. Бушай та ін.] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т соціол., психології та упр. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. - 458 с.</p>
218609	Криворучка Людмила Дмитрівна	Завідувач докторантури, аспірантури			0	<p>Викладання в системі вищої освіти</p> <p>Л. Д. Криворучка – кандидат філософських наук, має значний досвід викладання і розробки навчальних дисциплін (стаж – 11 років), завідувач докторантури, аспірантури НаУКМА, Директор Докторської школи ім. родини Юхименків. Л. Д. Криворучка розробляє і викладає дисципліни тематичного блоку «викладацька майстерність» - з 2011 р. (в рамках навчального плану експериментальних PhD програм), викладає на «Програмі професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА», у розробці якої брала участь у 2017-2019 рр.; є запрошеним викладачем проекту SAUP. У 2013-2019 рр. проходила стажування в європейських університетах в 3 міжнародних проєктах Erasmus+: Tempus, DocHub, Miletus, брала участь у програмі академічної мобільності Erasmus+ і викладала в Вільнюському університеті (Литва).</p>
170792	Ясакова Наталія Юрївна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом доктора наук ДД 007357, виданий 01.02.2018, Атестація доцента ДЦ 009618, виданий	17	<p>Культура наукової мови</p> <p>Н. Ю. Ясакова – фахівець високої кваліфікації в галузі мовознавства і залучена до процесу атестації наукових кадрів. Вона є автором більше 60-ти наукових праць з</p>

				16.12.2004			української мови, має досвід опонування, роботи у спеціалізованій вченій раді, є вченим секретарем експертної ради МОН з філології та соціальних комунікацій, відповідальним секретарем фахового наукового видання, а також викладає курси стилістики української мови на бакалаврських програмах НаУКМА. З січня обіймає посаду професора кафедри української мови.
168985	Василенко Ірина Василівна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом кандидата наук ФА 002767, виданий 22.08.1979, Атестат доцента ДЦ 093071, виданий 27.08.1986	46	Advanced English for Academic Communication -1	І. В. Василенко викладає англійську мову для аспірантів НаУКМА з 1998 р., бере активну участь у роботі групи «Academic Writing» проєкту Erasmus+ DocHub (2016-2020) і зробила значний внесок у розробку та оновлення програми дисципліни «Advanced English for Academic Communication», проходила стажування в Університеті Тампере (Фінляндія), 2017 р., і брала участь у семінарах і сесіях спільного викладання в 2017-2019 рр., розробила низку вибіркової дисципліни з наукової англійської мови, які викладалися в 2016-2020 рр., є автором посібника: English Grammar for Postgraduates : посібник з граматики англ. мови / уклад. І. В. Василенко, О. В. Куровська ; Національний ун-т "Києво-Могилянська академія". - К. : Видавничий дім "КМ Академія", 2002. - 171 с.
68186	Мазін Дмитро Михайлович	Завідувач кафедри, доцент, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом магістра, Національний університет "Києво-Могилянська академія", рік закінчення: 1999, спеціальність: 020101 Культурологія, Диплом кандидата наук ДК 023301, виданий 14.04.2004,	18	Advanced English for Academic Communication -2	Д. М. Мазін викладає дисципліну «Advanced English for Academic Communication-2» на основі значного (з 2001 року) практичного досвіду викладання дисциплін, пов'язаних із вивченням англійської мови, для студентів усіх 3-х рівнів освіти. Д. М. Мазін розробив навчально-методичне забезпечення для дисципліни «Writing

				Атестат доцента АД 001059, виданий 05.07.2018			an Academic Article» (40 год.), яка викладалася для аспірантів експериментальних PhD програм з 2011 р., на основі досвіду TEMPUS-проекту 2010-2013 рр.; бере активну участь у роботі групи «Academic Writing» проекту Erasmus+ DocHub (2016-2020) і зробив значний внесок у розробку і оновлення програми дисципліни «Advanced English for Academic Communication», проходив стажування в Університеті Тампере (Фінляндія), 2017 р., і брав участь у семінарах і сесіях спільного викладання в 2017-2019 рр.
161296	Лучик Алла Анатоліївна	Професор, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом доктора наук ДД 002409, виданий 03.07.2002, Атестат професора 12ПР 004376, виданий 19.10.2006	35	Розробка дисертаційного проекту	Окрім численних публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, А.А. Лучик є автором двох монографій «Семантика прислівникових еквівалентів слова української і російської мов» (К.: Довіра, 2001. – 218 с.), «Прислівникові еквіваленти слова в українській мові» (Katowice: Wyd-wo US, 2009. – 169 с.), низки словників. За останні 12 років під науковим керівництвом А. А. Лучик захищено вісім кандидатських дисертацій. А. А. Лучик є членом редколегії наукового збірника «Прикладна лінгвістика та лінгвістичні технології» НАН України, членом Вченої ради Українського мовно- інформаційного фонду НАН України, членом спеціалізованої вченої ради К 64. 053. 05 у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди. Упродовж останніх 12 років вона постійно бере участь в атестації наукових працівників як офіційний опонент.
161296	Лучик Алла Анатоліївна	Професор, Основне місце	Факультет гуманітарних наук	Диплом доктора наук ДД 002409,	35	Аспірантський дослідницький семінар	Окрім численних публікацій у наукових виданнях, включених

		роботи		виданий 03.07.2002, Атестат професора 12ПР 004376, виданий 19.10.2006			до переліку наукових фахових видань України, А.А. Лучик є автором двох монографій «Семантика прислівникових еквівалентів слова української і російської мов» (К.: Довіра, 2001. – 218 с.), «Прислівникові еквіваленти слова в українській мові» (Katowice: Wyd-wo US, 2009. – 169 с.), низки словників. За останні 12 років під науковим керівництвом А. А. Лучик захищено вісім кандидатських дисертацій. А. А. Лучик є членом редколегії наукового збірника «Прикладна лінгвістика та лінгвістичні технології» НАН України, членом Вченої ради Українського мовно-інформаційного фонду НАН України, членом спеціалізованої вченої ради К 64. 053. 05 у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди. Упродовж останніх 12 років вона постійно бере участь в атестації наукових працівників як офіційний опонент.
161296	Лучик Алла Анатоліївна	Професор, Основне місце роботи	Факультет гуманітарних наук	Диплом доктора наук ДД 002409, виданий 03.07.2002, Атестат професора 12ПР 004376, виданий 19.10.2006	35	Мова і мовознавство	Окрім численних публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, А.А. Лучик є автором двох монографій «Семантика прислівникових еквівалентів слова української і російської мов» (К.: Довіра, 2001. – 218 с.), «Прислівникові еквіваленти слова в українській мові» (Katowice: Wyd-wo US, 2009. – 169 с.), низки словників. За останні 12 років під науковим керівництвом А. А. Лучик захищено вісім кандидатських дисертацій. А. А. Лучик є членом редколегії наукового збірника «Прикладна лінгвістика та лінгвістичні технології» НАН України, членом Вченої ради Українського мовно-

						інформаційного фонду НАН України, членом спеціалізованої вченої ради К 64. 053. 05 у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди. Упродовж останніх 12 років вона постійно бере участь в атестації наукових працівників як офіційний опонент.
--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>Логіка, методологія та етика наукового дослідження</i>		
ПРН-2. Формулювати переконливі аргументи на підтвердження наукових гіпотез.	Індивідуальне письмове завдання «Аргументація» (за темою дисертаційного дослідження).	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-3. Виявляти нові тенденції розвитку науки (фахової галузі) і критично оцінювати їхній потенціал.	Індивідуальне письмове завдання «Методи» (за темою дисертаційного дослідження).	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-4. Визначати ціннісні та етичні засади наукової діяльності й скеруватись ними у власному дослідженні.	Індивідуальне письмове завдання «Етичні виклики» (за темою дисертаційного дослідження). Групове обговорення.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-20. Демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.	Підготовка презентації підсумкової роботи, участь у роботі підсумкової наукової конференції. Виконання письмових робіт відповідно до вимог.	Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-1. Здійснювати наукове дослідження у відповідності до засадничих принципів логіки наукового пізнання.	Опрацювання рекомендованої літератури.	Поточний контроль.
<i>Цифрова наука та інформаційна грамотність</i>		
ПРН-3. Виявляти нові тенденції розвитку науки (фахової галузі) і критично оцінювати їхній потенціал.	Опрацювання рекомендованої літератури. Виконання практичних робіт та індивідуальних завдань (за тематикою дослідження). Обговорення у групі.	Поточний контроль.
ПРН-5. Планувати й ефективно проводити інформаційну роботу в рамках власного дослідження із використанням універсальних і спеціалізованих інформаційних ресурсів комерційних та відкритих джерел наукової інформації, застосовуючи наукометричні показники і відповідне програмне забезпечення.	Виконання практичних робіт та індивідуальних завдань (за тематикою дослідження). Обговорення у групі. Тестування.	Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-20. Демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури	Виконання практичних робіт та індивідуальних завдань (за тематикою дослідження). Обговорення у групі. Тестування.	Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.

Викладання в системі вищої освіти

<p>ПРН-10. Розробляти навчальні дисципліни згідно зі стандартом освіти і нормативним змістом підготовки здобувачів освіти різних рівнів із доцільним застосуванням різноманітних методів і методик навчання та оцінювання у відповідності до очікуваних навчальних результатів.</p>	<p>Опрацювання рекомендованої літератури. Індивідуальне письмове завдання 1, 2. Розробка програми навчальної дисципліни (за тематикою дисертаційного дослідження відповідно до зразка). Групове обговорення за моделлю проблемно-орієнтованого навчання. Проведення демонстраційного заняття (micro-teaching). Виконання письмових робіт відповідно до вимог. Підготовка презентації навчальної дисципліни. Участь у роботі підсумкового семінару</p>	<p>Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Поточний контроль. Підсумковий контроль</p>
<p>ПРН-20. Демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.</p>	<p>Опрацювання рекомендованої літератури. Індивідуальне письмове завдання 1, 2. Розробка програми навчальної дисципліни (за тематикою дисертаційного дослідження відповідно до зразка). Групове обговорення за моделлю проблемно-орієнтованого навчання. Проведення демонстраційного заняття (micro-teaching). Виконання письмових робіт відповідно до вимог. Підготовка презентації навчальної дисципліни. Участь у роботі підсумкового семінару</p>	<p>Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Поточний контроль. Підсумковий контроль</p>
<p><i>Культура наукової мови</i></p>		
<p>ПРН-6. Усно і письмово представляти результати власного дослідження українською мовою на основі знання мовних норм і мовної організації наукових текстів різних жанрів.</p>	<p>Індивідуальне і групове редагування вдалих і невдалих зразків письма. Індивідуальне завдання 1, 2, 3: рукопис Підготовка власного тексту відповідно до вимог. Презентація дослідження.</p>	<p>Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Поточний контроль. Підсумковий контроль.</p>
<p>ПРН-20. Демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.</p>	<p>Індивідуальне завдання 1, 2, 3: рукопис Підготовка власного тексту відповідно до вимог. Презентація дослідження на підсумковій науковій конференції.</p>	<p>Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Поточний контроль. Підсумковий контроль.</p>
<p><i>Advanced English for Academic Communication -1</i></p>		
<p>ПРН-7. Ґрунтовно володіти граматику (частини мови, структура речення, пунктуація) для коректного застосування наукового стилю англійської мови.</p>	<p>Індивідуальне і групове виконання вправ, комунікативних та онлайн-завдань. Лексико-граматичні тести. Підготовка індивідуального письмового завдання (огляду літератури) відповідно до вимог. Обговорення відеоматеріалів та їх аналіз (наочні засоби/слайди, інтегровані в презентацію результатів власного дослідження). Групове обговорення загальнонаукових тем. Усна презентація теми дослідження. Підготовка індивідуального письмового завдання в формі заявки для участі у міжнародній конференції (conference abstract). Підготовка постера за темою доповіді на звітній конференції A LINEA</p>	<p>Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.</p>
<p>ПРН-9. Вміння брати участь в обговоренні теми наукового дослідження, наукової проблематики у форматі усних презентацій під час наукових заходів англійською мовою.</p>	<p>Обговорення відеоматеріалів та їх аналіз (наочні засоби/слайди, інтегровані в презентацію результатів власного дослідження). Групове обговорення</p>	<p>Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.</p>

	загальнонаукових тем. Усна презентація теми дослідження. Підготовка індивідуального письмового завдання в формі заявки для участі у міжнародній конференції (conference abstract). Підготовка постера за темою доповіді на звітній конференції A LINEA	
ПРН-20. Демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.	Підготовка індивідуального письмового завдання (огляду літератури) відповідно до вимог. Обговорення відеоматеріалів та їх аналіз (наочні засоби/слайди, інтегровані в презентацію результатів власного дослідження). Групове обговорення загальнонаукових тем. Усна презентація теми дослідження. Підготовка індивідуального письмового завдання в формі заявки для участі у міжнародній конференції (conference abstract). Підготовка постера за темою доповіді на звітній конференції A LINEA	Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
<i>Advanced English for Academic Communication -2</i>		
ПРН-7. Ґрунтовно володіти грамати́кою (частини мови, структура речення, пунктуація) для коректного застосування наукового стилю англійської мови.	Самостійна робота з вивчення редакційних вимог до наукових статей у міжнародних рецензованих фахових виданнях; групове обговорення. Індивідуальна робота з написання анотації до власної наукової статті. Групове обговорення та взаємне редагування анотації статті; робота в парах та міні-групах. Індивідуальна робота з написання аспірантом англійської наукової статті для міжнародних рецензованих наукових видань за тематикою дисертаційного дослідження. Самостійне редагування власної англійської наукової статті відповідно до вимог міжнародного журналу. Групове обговорення та взаємне редагування тексту статті; робота в парах та міні-групах. Самостійне редагування власної англійської наукової статті відповідно до вимог міжнародного журналу. Тестування	Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-8. Готувати і редагувати власні наукові статті для публікації англійською мовою в міжнародному рецензованому журналі відповідно до вимог.	Самостійна робота з вивчення редакційних вимог до наукових статей у міжнародних рецензованих фахових виданнях; групове обговорення. Індивідуальна робота з написання анотації до власної наукової статті. Групове обговорення та взаємне редагування анотації статті; робота в парах та міні-групах. Індивідуальна робота з написання аспірантом англійської наукової статті для міжнародних рецензованих наукових видань за тематикою дисертаційного дослідження. Самостійне редагування власної англійської наукової статті відповідно до вимог міжнародного журналу. Групове обговорення та взаємне редагування тексту статті; робота в парах та міні-групах. Самостійне редагування власної англійської наукової статті відповідно до вимог міжнародного журналу.	Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-9. Вміння брати участь в	Групове обговорення та взаємне	Поточний контроль.

обговоренні теми наукового дослідження, наукової проблематики у форматі усних презентацій під час наукових заходів англійською мовою.	редагування тексту статті; робота в парах та міні-групах.	Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-20. Демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.	Індивідуальна робота з написання анотації до власної наукової статті. Групове обговорення та взаємне редагування анотації статті; робота в парах та міні-групах. Індивідуальна робота з написання аспірантом англомовної наукової статті для міжнародних рецензованих наукових видань за тематикою дисертаційного дослідження. Самостійне редагування власної англомовної наукової статті відповідно до вимог міжнародного журналу. Групове обговорення та взаємне редагування тексту статті; робота в парах та міні-групах. Самостійне редагування власної англомовної наукової статті відповідно до вимог міжнародного журналу.	Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
<i>Практика викладання фахових дисциплін</i>		
ПРН-20. Демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.	Підготовка плану проведення занять і навчальних матеріалів (за зразком) Практика проведення занять (не менше 7 аудиторних занять по 2 год. з навчальних дисциплін за фаховим спрямуванням) Формування звітності про оцінювання (за зразком) Підсумковий звіт про проведення практики Заповнена форма самооцінювання Колегіальне обговорення і оцінювання результатів практики	Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Самооцінювання. Підсумковий контроль.
ПРН-10. Розроблювати навчальні дисципліни згідно зі стандартом освіти і нормативним змістом підготовки здобувачів освіти різних рівнів із доцільним застосуванням різноманітних методів і методик навчання та оцінювання відповідно до очікуваних навчальних результатів.	Підготовка плану проведення занять і навчальних матеріалів (за зразком) Практика проведення занять (не менше 7 аудиторних занять по 2 год. з навчальних дисциплін за фаховим спрямуванням) Формування звітності про оцінювання (за зразком) Підсумковий звіт про проведення практики Заповнена форма самооцінювання Колегіальне обговорення і оцінювання результатів практики	Поточний контроль. Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment). Самооцінювання. Підсумковий контроль.
<i>Розробка дисертаційного проекту</i>		
ПРН-18. Розуміти особливості мовної організації наукових текстів різних жанрів.	Індивідуальна робота — підготовка доповіді з оглядом сучасних тенденцій у лінгвістиці відповідно до проблематики власного дисертаційного дослідження. Підготовка презентації доповіді, участь у дискусії. Підготовка власного тексту за темою дисертаційного дослідження відповідно до вимог.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-19. Вживати мовні одиниці з якнайбільшою комунікативною доцільністю.	Індивідуальна робота — підготовка доповіді з оглядом сучасних тенденцій у лінгвістиці відповідно до проблематики власного дисертаційного дослідження. Підготовка презентації доповіді, участь у дискусії. Групове обговорення. Підготовка власного тексту за темою дисертаційного дослідження відповідно до вимог. Підготовка презентації підсумкової	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.

	роботи (проектного дослідження), участь у роботі підсумкової наукової конференції. Колегіальне обговорення проектного дослідження.	
ПРН-20. Демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.	Індивідуальна робота — підготовка доповіді з оглядом сучасних тенденцій у лінгвістиці відповідно до проблематики власного дисертаційного дослідження. Підготовка презентації доповіді, участь у дискусії. Групове обговорення. Підготовка власного тексту за темою дисертаційного дослідження відповідно до вимог. Підготовка презентації підсумкової роботи (проектного дослідження), участь у роботі підсумкової наукової конференції. Колегіальне обговорення проектного дослідження.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-21. Застосовувати міжнародні академічні стандарти у дослідницькій роботі.	Індивідуальна робота — підготовка доповіді з оглядом сучасних тенденцій у лінгвістиці відповідно до проблематики власного дисертаційного дослідження. Підготовка власного тексту за темою дисертаційного дослідження відповідно до вимог.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-17. Застосовувати отримані знання в практиці лінгвістичних досліджень.	Індивідуальна робота — підготовка доповіді з оглядом сучасних тенденцій у лінгвістиці відповідно до проблематики власного дисертаційного дослідження. Підготовка презентації доповіді, участь у дискусії. Групове обговорення. Підготовка власного тексту за темою дисертаційного дослідження відповідно до вимог. Підготовка презентації підсумкової роботи (проектного дослідження), участь у роботі підсумкової наукової конференції. Колегіальне обговорення проектного дослідження.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-13. Використовувати методологію та інструментарій суміжних гуманітарних та суспільних дисциплін.	Індивідуальна робота — підготовка доповіді з оглядом сучасних тенденцій у лінгвістиці відповідно до проблематики власного дисертаційного дослідження. Підготовка власного тексту за темою дисертаційного дослідження відповідно до вимог.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-12. Аналізувати і виявляти закономірності природи, властивостей, функцій, особливостей розвитку та системної організації мови.	Індивідуальна робота — підготовка доповіді з оглядом сучасних тенденцій у лінгвістиці відповідно до проблематики власного дисертаційного дослідження. Підготовка презентації доповіді, участь у дискусії. Групове обговорення. Підготовка власного тексту за темою дисертаційного дослідження відповідно до вимог.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
<i>Аспірантський дослідницький семінар</i>		
ПРН-12. Аналізувати і виявляти закономірності природи, властивостей, функцій, особливостей розвитку та системної організації мови.	Індивідуальне завдання з написання рецензії. Індивідуальне завдання з підготовки доповіді (огляд лінгвістичної теорії, її розвитку — на вибір аспіранта). Групове обговорення. Виконання письмових робіт	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.

	відповідно до вимог. Підготовка презентації підсумкової роботи, участь у роботі підсумкової наукової конференції.	
ПРН-13. Використовувати методологію та інструментарій суміжних гуманітарних та суспільних дисциплін.	Опрацювання рекомендованої літератури. Індивідуальне завдання з написання рецензії . Індивідуальне завдання з підготовки доповіді (огляд лінгвістичної теорії, її розвитку — на вибір аспіранта). Виконання письмових робіт відповідно до вимог. Підготовка презентації підсумкової роботи, участь у роботі підсумкової наукової конференції.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-14. Аналізувати основні лінгвістичні теорії, виявляти їхні взаємозв'язки та досліджувати історію. міждисциплінарному контексті.	Опрацювання рекомендованої літератури. Індивідуальне завдання з написання рецензії . Індивідуальне завдання з підготовки доповіді (огляд лінгвістичної теорії, її розвитку — на вибір аспіранта). Групове обговорення. Підготовка презентації підсумкової роботи, участь у роботі підсумкової наукової конференції.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-17. Застосовувати отримані знання в практиці лінгвістичних досліджень.	Індивідуальне завдання з написання рецензії . Індивідуальне завдання з підготовки доповіді (огляд лінгвістичної теорії, її розвитку — на вибір аспіранта). Групове обговорення. Виконання письмових робіт відповідно до вимог. Підготовка презентації підсумкової роботи, участь у роботі підсумкової наукової конференції.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-20. Демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.	Індивідуальне завдання з написання рецензії . Індивідуальне завдання з підготовки доповіді (огляд лінгвістичної теорії, її розвитку — на вибір аспіранта). Групове обговорення. Виконання письмових робіт відповідно до вимог. Підготовка презентації підсумкової роботи, участь у роботі підсумкової наукової конференції.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-21. Застосовувати міжнародні академічні стандарти у дослідницькій роботі.	Індивідуальне завдання з написання рецензії . Індивідуальне завдання з підготовки доповіді (огляд лінгвістичної теорії, її розвитку — на вибір аспіранта). Виконання письмових робіт відповідно до вимог. Підготовка презентації підсумкової роботи, участь у роботі підсумкової наукової конференції.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
<i>Мова і мовознавство</i>		
ПРН-14. Аналізувати основні лінгвістичні теорії, виявляти їхні взаємозв'язки та досліджувати історію.	Опрацювання рекомендованої літератури. Індивідуальне завдання з підготовки доповіді з оглядом сучасних методів лінгвістичних досліджень . Підготовка презентації доповіді Групове обговорення. Індивідуальне завдання з підготовки проектного дослідження (апробація одного з лінгвістичних методів відповідно проблематики дисертації) Підготовка презентації проектного дослідження, участь у роботі	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.

	підсумкової наукової конференції. Колегіальне обговорення проєктного дослідження.	
ПРН-15. Оволодіти найновішими знаннями в галузі дослідження і міждисциплінарному контексті.	Опрацювання рекомендованої літератури. Індивідуальне завдання з підготовки доповіді з оглядом сучасних методів лінгвістичних досліджень . Підготовка презентації доповіді Групове обговорення. Індивідуальне завдання з підготовки проєктного дослідження (апробація одного з лінгвістичних методів відповідно проблематики дисертації) Підготовка презентації проєктного дослідження, участь у роботі підсумкової наукової конференції. Колегіальне обговорення проєктного дослідження.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-16. Виявляти нові тенденції розвитку науки і критично оцінювати їхній потенціал.	Опрацювання рекомендованої літератури. Індивідуальне завдання з підготовки доповіді з оглядом сучасних методів лінгвістичних досліджень . Групове обговорення. Індивідуальне завдання з підготовки проєктного дослідження (апробація одного з лінгвістичних методів відповідно проблематики дисертації) Підготовка презентації проєктного дослідження, участь у роботі підсумкової наукової конференції. Колегіальне обговорення проєктного дослідження.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-19. Вживати мовні одиниці з яконайбільшою комунікативною доцільністю.	Індивідуальне завдання з підготовки доповіді з оглядом сучасних методів лінгвістичних досліджень . Підготовка презентації доповіді Групове обговорення. Індивідуальне завдання з підготовки проєктного дослідження (апробація одного з лінгвістичних методів відповідно проблематики дисертації) Підготовка презентації проєктного дослідження, участь у роботі підсумкової наукової конференції. Колегіальне обговорення проєктного дослідження	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-20. Демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.	Індивідуальне завдання з підготовки доповіді з оглядом сучасних методів лінгвістичних досліджень . Підготовка презентації доповіді Групове обговорення. Індивідуальне завдання з підготовки проєктного дослідження (апробація одного з лінгвістичних методів відповідно проблематики дисертації) Підготовка презентації проєктного дослідження, участь у роботі підсумкової наукової конференції. Колегіальне обговорення проєктного дослідження.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.
ПРН-21. Застосовувати міжнародні академічні стандарти у дослідницькій роботі.	Індивідуальне завдання з підготовки доповіді з оглядом сучасних методів лінгвістичних досліджень . Підготовка презентації доповіді Групове обговорення. Індивідуальне завдання з підготовки проєктного дослідження (апробація одного з лінгвістичних методів відповідно проблематики дисертації) Підготовка презентації проєктного дослідження, участь у роботі підсумкової наукової конференції. Колегіальне обговорення проєктного дослідження.	Поточний контроль. Колегіальне оцінювання (peer-assessment). Підсумковий контроль.

